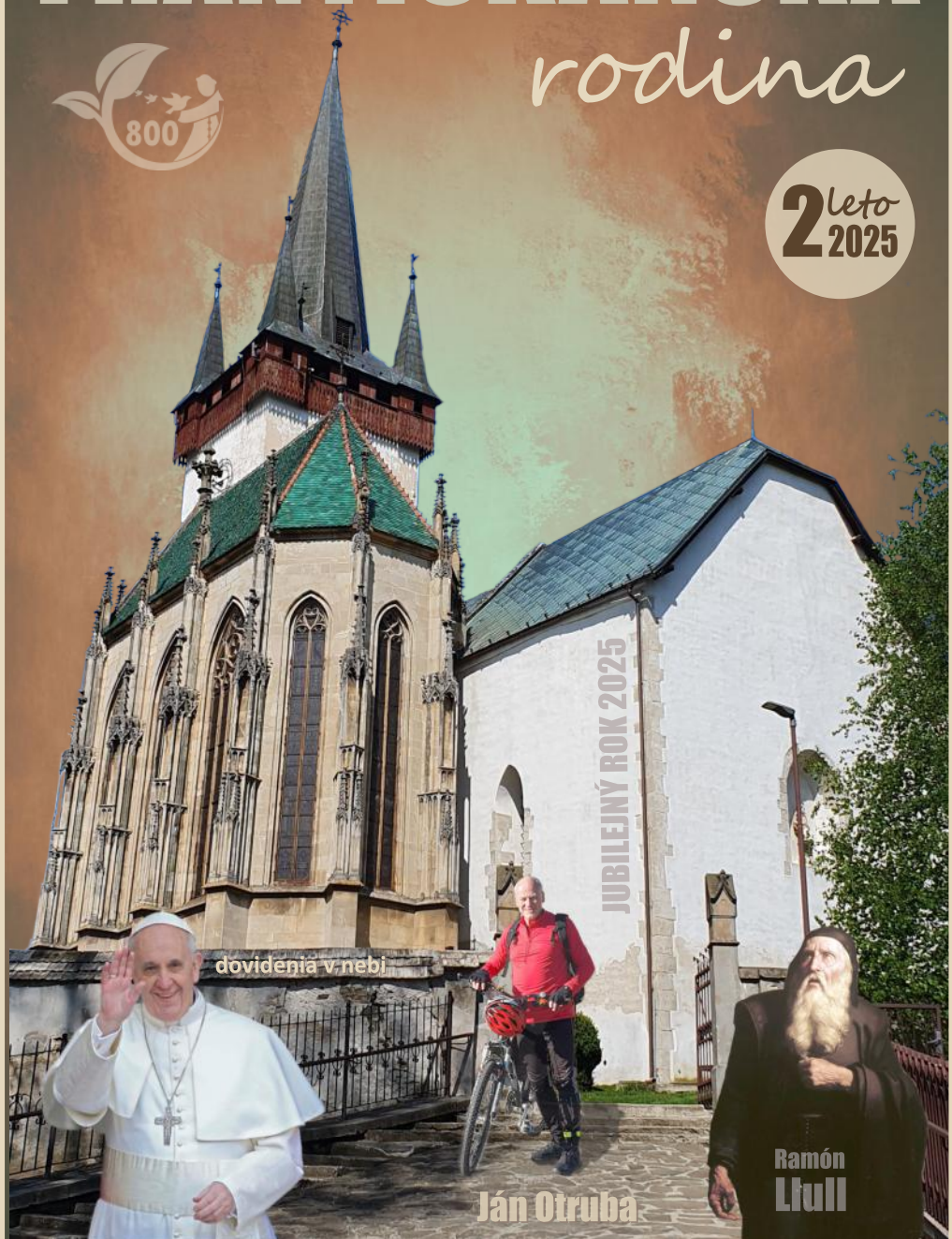

FRANTIŠKÁNSKA

rodina

2 *leto*
2025

dovidenia v nebi

JUBILEJNÝ ROK 2025

Ján Otruba

Ramón
Llull

obsah

LIST NA PAMIATKU SVÄTÉHO OTCA PÁPEŽA FRANTIŠKA.....	4
BLAHOŠLAVENÝ RAMÓN LLULL.....	8
ROZHOVOR S KAPUCÍNOM JÁNOM OTRUBOM.....	12
OSLAVA 800. JUBILEA PIESNE BRATA SLNKA.....	20
PRVÝ MÁJ NA KREMICKÝCH BANIACH A PONIKOCH.....	24
FRANTIŠKÁNSKÁ MÍSTA KOLEM NÁS 2.ČÁST.....	28
NÁRODNÉ FORMAČNÉ STRETUTIE.....	32
MARIÁNSKA PŮŤ SVETSKÝCH FRANTIŠKÁNOV V PRAHE.....	36
Z „MALEJ“ TRNAVSKEJ COMPOSTELY DO PORCIUNKULY.....	38
SPOMIENKA NA BRATA ŠTEFANA VLKA V DETVE	40
BIBLICKÉ ČÍTANIE V NEMŠOVEJ.....	42
DUCHOVNÁ OBNOVA STREDOSLOVENSKEHO REGIÓNU.....	43
30 ROKOV OD USTANOVENIA BRATSTVA V ŽARNOVICI	44
Z VÝCHODOSLOVENSKEHO REGIÓNU OFS.....	45
JUBILEJNÁ PŮŤ DO ROŽŇAVSKEJ KATEDRÁLY.....	48
PŮŤ MIESTNEHO BRATSTVA OFS NOVEJ DUBNICE DO SZENTKÚTU.....	50
RADOSTNÝ DEŇ V ORAVSKEJ POLHORE.....	51
MOJA CESTA K STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	52
INFO NR OFS.....	53
EUCARISTICKÁ ADORÁCIA 2.....	54
MODLITBOVÉ ÚMYSLY.....	56
ŽIVOTNÉ JUBILEÁ.....	57

FRANTIŠKÁNSKA *rodina*

Časopis pre tých, ktorým je blízka františkánska spiritualita

Vychádza: 4x ročne

Ročník: 35, číslo: 2/2025

Dátum vydania: jún 2025

Registrácia MK SR: EV 5631/18

ISSN: 1338-3213

IČO: 17 309 620

Vydáva: Františkánsky svetský rád, Františkánska 2, 811 01 Bratislava

Redakčná rada: Cecília Blanárová, Monika Olečková, Marcela Prekopová,
Martina Zonnenscheinová a Pavol Železník (šéfredaktor)

Email: frantiskanska.rodina@gmail.com

Webové sídlo: www.ofs.sk

Náklad: 800 ks

Cena: Františkánska rodina vychádza vďaka príspevkom odberateľov časopisu.

Číslo účtu vo formáte IBAN: SK91 0900 0000 0000 1148 4135

Svoje príspevky zasielajte na emailovú adresu redakcie.

Redakcia si vyhradzuje právo rozhodovať o úprave a výbere príspevkov,
ktoré budú zaradené do príslušného čísla časopisu.

Obálka: fotokoláž

slovo na úvod

Milí priatelia,

žijeme v dobe všadeprítomnej reklamy, vyskakuje na nás z poštovej schránky, televízie, mobilu, prenasleduje nás na ulici, v obchode či u lekára. Nevieme sa pred ňou ukryť, pôsobí na naše podvedomie a mení naše správanie. Reklama je nástroj na informovanie a ovplyvňovanie ľudí. Marketingoví špecialisti si neustále lámu hlavu nad tým, ako zaujať našu pozornosť. Reklamnou kampaňou chcú spôsobiť konverziu bežného človeka na svojho zákazníka.

Mohlo by to podobne fungovať aj v duchovnom živote? Potrebuje viera reklamu? Máme šíriť a budovať dobré meno našej „značky“, aby sme k nám pritiahli potencionálnych záujemcov? Na tieto otázky asi neexistuje jednoznačná odpoveď, pretože reklama má mnoho podôb. Ak je etická, kladie dôraz na transparentnosť a pravdivosť. Nezneužíva ľudské slabosti. Môže podporovať sociálne zmeny, napríklad ekologické či charitatívne kampane. Používanie sociálnych sietí a moderných komunikačných nástrojov sa využíva aj na propagáciu duchovných hodnôt a podujatí. Zároveň však platí, že poslanstvo radostnej zvesti nepotrebuje okázalé reklamné kampane, billboardy s blikajúcimi svätôžiarami ani strojené úsmevy. Najlepšou a najsilnejšou „reklamou“ na vieru je svedectvo života. Keď ľudia žijú autenticky podľa svojich duchovných hodnôt, ich konanie samo osebe oslovuje a inšpiruje ostatných.

Rozšírené, 60 stranové letné vydanie časopisu, ktoré práve držíte v ruke je mozaikou príbehov, ktoré sa nám prihovárajú cez skutky lásky, služby a živej viery jej protagonistov. Zoznámte sa s ľuďmi, ktorí zažili úžasnú premenu života práve vďaka osobnému stretnutiu s Bohom – niekedy cez tichý vnútorný hlas, inokedy cez dramatickú udalosť, ktorá ich priviedla k obráteniu. Ramon Llull bol oslovený Pánom pri písaní milostnej básne žene, Štefan Vlk pri nočnom chytaní rýb. Oboch prežitá skúsenosť poznačila na celý ich život, ktorý sa stal svedectvom viery a vernosti evanjeliu.

Najvýraznejšou postavou, ktorá v uplynulých rokoch zosobňovala františkánsky ideál nebol františkán, ale paradoxne jezuita. Jorge Mario Bergoglio bol výnimočný pápež, ktorý sa zapísal do histórie nielen svojím pápežským menom, ale najmä svojím prístupom k chudobe, univerzálnemu bratstvu a k starostlivosti o stvorenie. Pápež František počas svojho života často hovoril o Božom hlase ako o niečom, čo sa neozýva v hluku sveta, ale v tichu srdca. Kapucín Ján Otruba ho vnímal v podobe vnútornej istoty, ktorá sa v priebehu rokov prehlbovala a jej ovocím sa stala blízkosť k ľuďom i hlboký, osobný vzťah s Bohom prostredníctvom modlitby.

Podstatná časť obsahu časopisu, ktorá je venovaná bratským stretnutiam, spoločným putovaniam a duchovne spriazneným miestam nie je prvoplánovou reklamou, ale skôr rodinným čítaním, ktoré odzrkadľuje túžbu uchovať spomienky aj na tie najmenejšie dotyky milosti, pretože pochádzajú z Božej lásky.

Pavol Železník

Franciscus

1936 - 2025

Konferencia františkánskej rodiny

Prot. N. 23/2025
Rím 22. apríla 2025

Všetkým bratom a sestrám
františkánskej rodiny
kdekoľvek sa nachádzajú

LIST GENERÁLNYCH MINISTROV FRANTIŠKÁNSKEJ RODINY

Na pamiatku Svätého Otca pápeža Františka

Drahí bratia a sestry, pokoj a dobro všetkým bratom a sestrám františkánskej rodiny.

So srdcami naplnenými vďačnosťou, ale aj hlbokým zármutkom, my, generálni ministri františkánskej rodiny, sa s vami chceme podeliť o našu rozlúčku s naším Svätým Otcom pápežom Františkom, ktorý sa vrátil do domu Otca.

V tomto čase, keď nás náš milovaný pápež František opustil, cítime naliehavú potrebu zamyslieť sa nad hlbokým významom, ktorý mala jeho prítomnosť pre nás, synov a dcéry svätého Františka z Assisi. Nebolo náhodou, že si Jorge Mario Bergoglio pre svoj pontifikát vybral meno chudáčika z Assisi: táto voľba od samého začiatku odhalila cestu života a poslania, ktorú dôsledne nasledoval až do konca svojich dní.

Pápež, ktorý dal konkrétne podobu františkánskej charizme

Pápež František žil významným spôsobom duchom nášho Serafínskeho Otca. Ako si nemáme spomenúť na jeho slová, ktoré povedal počas svojej návštevy Assisi 4. októbra 2013: „Z tohto miesta pokoja, kde sa narodil a žil svätý František, opakujem so silou a miernosťou lásky: rešpektujme stvorenie, nebudme nástrojmi ničenia! Rešpektujme každú ľudskú bytosť: nech ustanú ozbrojené konflikty, ktoré kropia zem krvou, nech zbrane utíchnu a nech všade ustúpi nenávisť láske, urážka odpusteniu a nesvornosť jednote.“

Kristus ako stred, láska k Cirkvi, prvoradosť modlitby, cesta evanjeliovej jednoduchosti, blízkosť k chudobným a najmenším, starostlivosť o náš spoločný domov, oddanosť zmiereniu, pokoju a dialógu: to boli piliere františkánskej charizmy, ktoré viedli jeho Petrovu službu.

Univerzálne bratstvo

S osobitnou emóciou si spomínáme, keď nás vo svojom poslaní františkánskej rodine 8. mája 2021, pri príležitosti stého výročia časopisu „San Francesco Patrono d'Italia“, povzbudil: „Pokračujte vpred inšpirovaní postavou Chudáčika z Assisi, ktorý vedel žiť podstatné veci spojením s milosrdenstvom voči všetkým ostatným, najmä k najchudobnejším a najopustenejším. Usilujte sa pretaviť františkánske hodnoty do konkrétnej každodenného života a naďalej buďte pozorní na „znamená čias“.“

Jeho encyklika Fratelli Tutti, osobitne inšpirovaná naším Serafínskym Otcem, zostane jedným z najsilnejších výziev k univerzálnemu bratstvu v našej dobe, pozvaním, aby sme sa vnímali ako bratia a sestry vo svete roztrhanom rozdeleniami a konfliktmi.

Pápež František posilnil toto vyhlásenie silou svojho hlasu, ktorý pozdvihol, aby pripomenul svetu jeho zodpovednosť pred prítomnosťou a životom druhých, najmä ak sú to migranti a utečenci, obeť násilia a vojny, bezdomovci, väzni, jedni z mnohých „neviditeľných“ v našich mestách.

Svojimi gestami a slovami sa predstavil ako pravý brat, naliehavo vyzývajúci všetkých, aby nezanedbávali deti, starších a tých, ktorí žijú na okraji spoločnosti, ktorá sa často ženie za ziskom. Dôrazne upozornil aj na hodnotu žien, pomáhajúc budovať široké a dobre založené spoločenstvo – bohatstvo pre každého z nás.

Výzva kráčať spolu ako kresťanské spoločenstvo dala Cirkvi tvár bratstva a stretnutie s inými kultúrami a náboženstvami nárdych nádeje.

Starostlivosť o stvorenie

Nemôžeme zabudnúť na impulz, ktorý dal pápež František starostlivosti o náš spoločný domov encyklikou Laudato Si, hlboko zakorenenou vo františkánskej spiritualite. Je dobré si ju pripomenúť, keď oslavujeme 800 rokov Chválospevu stvorenia.

4. novembra 2020, oslovujúc jednu z našich rodín, povedal: „Svätý František nás pozýva kontemponovať stvorenie s očami úžasu a vďačnosti, nie s nenásytným postojom tých, ktorí všetko vykorisťujú a nič si nevážia. Nech vás Chudáčik naučí vcítiť sa do každého, dať svoju kreativitu do služieb najmenších a žiť zdravé napätie smerom k pravde a spravodlivosti spolu s vnútornou vyrovnanosťou.“ Realita, kde je všetko prepojené a Boh je v strede stvorenia a bytosť, je oveľa viac ako akýkoľvek ekologizmus a stále čaká na dôkladné preskúmanie a pretavenie do konkrétnych životných rozhodnutí jednotlivcov a spoločností.

Cirkev chudobných a pre chudobných

Od začiatku svojho pontifikátu pápež František sníval o „chudobnej Cirkvi pre chudobných“, kráčajúcu v šlapajach svätého Františka, ktorý si vzal za manželku Pani Chudobu. Na jednom zo svojich posledných stretnutí s františkánmi, 17. júna 2023, pri príležitosti 800. jubilea Reguly svätého Františka, nám povedal: „Chudoba nie je sociologická teória ani móda, ale nasledovanie Ježiša na ceste pokory a odriekania. Je to hmatateľná láska, ktorá sa stáva službou a darom. Naliehavo vás prosím, drahí bratia a sestry, aby ste boli vždy radostnými svedkami tejto evanjeliovej chudoby, ktorú žil svätý František, keď sa zbavil všetkého, aby nasledoval Pána.“ Zdá sa nám, že toto poslanstvo dozrievalo počas rokov jeho Petrovej služby a vždy nás viedlo k tomu, aby sme sa znovu zamerali na to, čo je podstatné. Uznávame to ako zrelý plod Druhého vatikánskeho koncilu, ktorý nielen inšpiroval pápeža Františka, ale dal váhu jeho hlasu, keď z neho čerpal v najplnšej možnej miere.

Výzva pokračovať na františkánskej ceste

Keď smútime nad jeho odchodom, prijmime duchovné dedičstvo, ktoré nám zanechal, ako vzácny poklad, ktorý treba opatrovať a prinášať ovocie. Najlepším spôsobom, ako si uctiť pamiatku pápeža Františka, je pokračovať v živote charizmy nášho Svätého Otca Františka s obnoveným odhodlaním, ohlasovať Evanjelium svojím životom skôr ako slovami, usilovať sa byť nástrojmi pokoja v rozdelenom svete a žiť univerzálne bratstvo so všetkými stvoreniami. Tak nás učil a žiadal od nás: „A v tom všetkom, drahí bratia a sestry, ste povolaní žiť v bratstve, cítiac sa súčasťou veľkej františkánskej rodiny. V tomto zmysle vám pripomínam Františkovu túžbu, aby celá rodina zostala zjednotená, pričom sa samozrejme rešpektuje rozmanitosť a autonómia rôznych zložiek a tiež každého člena. Ale vždy v živej jednote jeden s druhým, snívať spoločne o svete, v ktorom sú všetci a cítia sa ako bratia, a spoločne sa usilovať o jeho budovanie (porov. Enc. Fratelli Tutti, 8); muži a ženy bojujúci za spravodlivosť a pracujúci na integrálnej ekológii, spolupracujúci na misijných projektoch a stávajúci sa remeselníkmi pokoja a svedkami blahoslavenstiev.“

Pozývame celú františkánsku rodinu, aby pozdvihla modlitby za blaženú dušu pápeža Františka, aby ho Pán prijal do svojho Kráľovstva svetla a pokoja, kde bude môcť konečne kontemponovať tvár Toho, komu s takou láskou slúžil na zemi.

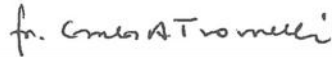
„Buď pochválený, môj Pane, za sestru telesnú Smrť,
ktorej žiaden žijúci človek nemôže uniknúť.“

S bratskou náklonnosťou, v spoločenstve, ktoré nás všetkých zjednocuje v Kristovi,

Vaši generálni ministri a prezident

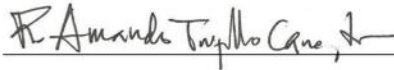
Br. Massimo Fusarelli OFM
General Minister

Br. Carlos Alberto Trovarelli OFMConv
General Minister

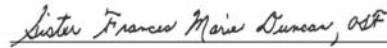
Br. Roberto Genuin OFMCap
General Minister

Br. Amando Trujillo Cano TOR
General Minister

Tibor Kauser OFS
General Minister

Francés Marie Duncan OSF
President IFC-TOR

preklad listu: Juraj Zonnenschein

Blahoslavený Ramón Llull (1232 - 1316)

Ramón Llull (Raymond Lull, latinsky Raymundus Lullus) je úžasnou osobnosťou na poli stredovekej filozofie. Je veľmi ťažké zachytiť v krátkosti takú mnohostrannú individualitu a dlho by sme hľadali niekoho, kto by sa mu vyrovnal svojou múdrosťou, inteligenciou a vynaliezavosťou. Tento františkánsky terciár si vyslúžil pomenovanie „doctor illuminatus“ (osvietený učiteľ), „procurator infidelium“ (obhájca neveriacich), učiteľ introspekcie, básnik, mystik, misionár, človek usilujúci o dialóg so svetom islamu a židovstva a nakoniec aj mučeník. Je taktiež považovaný za najvýznamnejšiu kultúrnu katalánsku osobnosť, ba dokonca za otca katalánskeho jazyka. Pri príležitosti 100. výročia jeho smrti Generálny minister OFS napísal: „Mnohí z nás majú tendenciu byť ľahostajní, pokiaľ ide o náš duchovný život, pretože sme zaneprázdnení mnohými vecami, ale ignorujeme ako nasledovanie evanjelia môže v skutočnosti zmeniť naše životy. To si vyžaduje byť v spoločenstve s Duchom Pána a byť pripravený ochotne spolupracovať s Božou milosťou.“ Jedným zo spôsobov, ako to urobiť, je zamyslieť sa nad tým, ako muži a ženy žili františkánsky ideál v priebehu storočí.

Ramon Llull - portrét od Ricarda Anckermanna, olejomalba 1870

Ramón Llull sa narodil v roku 1232 (niektoré pramene uvádzajú rok 1235) katalánskym rodičom v meste Palma na ostrove Malorka krátko po tom, ako kráľ Jakub I. porazil Maurov a pripojil Baleárske ostrovy k Aragónskemu kráľovstvu. Syn bohatého podporovateľa barcelonského kráľa podľa všetkého získal vzdelanie detí zo stredostavovských rodín: základy čítania a písania (možno aj v latinčine), ako aj zvyky a normy vládnucej triedy. Pravdepodobne istý čas pracoval ako tútor Jakuba II. Aragónskeho a neskôr bol menovaný za hlavného správcu kráľovskej rodiny. V roku 1257 sa oženil s Blancou Picany a mali spolu dve deti, Dominika a Magdalénu. Zúčastňoval sa na živote a kultúre kráľovského dvora a vynikal v trubadúrskej vede, ktorou oslavoval krásu žien. Hoci bol ženatý, svojou poéziou sebavedome dvoril cudzím ženám. O tomto období neskôr napísal, že „krása žien bola morom pre moje oči“.

Ramónovo obrátenie

Jeho život sa náhle zmenil jednej júnovej noci v roku 1263, keď skladal báseň pre ženu, ktorú šialene miloval. Hneď ako začal písať, pozrel vpravo a uvidel Pána Ježiša na kríži, akoby zaveseného vo vzduchu. Poetická inšpirácia sa v tom okamihu vytratila, ale ďalší deň skúšal Ramón pokračovať. Situácia sa opakovala štyrikrát. Piatu noc ho zachvátila úzkosť a modlil sa, aby ho Pán osvietil. Počul hlas, ktorý hovoril: „Ramón, nasleduj ma!“ Spočiatku o zjavení pochyboval a nevenoval mu pozornosť, ale približne o tri mesiace, na sviatok svätého Františka, počúval kázeň biskupa, ktorý opisoval Františkovo obrátenie. Pod dojomom príkladu svätca sa Ramón rozhodol opustiť kráľovský dvor a predať väčšinu svojho hmotného majetku. Ponechal si len časť nevyhnutne potrebnú na zabezpečenie života svojej manželky a detí a stal sa pustovníkom. Navštívil mnohé pútnické miesta ako Rocamadour vo Francúzsku, či španielske Santiago de Compostela.

Mystik a misionár

Po návrate na Malorku definitívne odložil svetské oblečenie, obliekol si kajúce rúcho a vstúpil do Tretieho rádu svätého Františka. Následne sa na niekoľko rokov stiahol do ústrania a vynaložil veľa času na štúdium. Ramónovou veľkou záľubou bol judaizmus a islam, takže často vyhľadával veľkých učencov týchto náboženstiev, aby s nimi diskutoval. Jeho slávne dielo *Kniha o pohanoch a troch mudroch* je ovocím tohto výskumu a modelom medzináboženského i medzikultúrneho dialógu. Vďaka moslimskému otrokovi sa Ramón naučil po arabsky a venoval sa tiež kontemplácii. V roku 1274 počas pobytu na hore Randa na juhu ostrova, prežil mystický zážitok, v ktorom ho preniklo silné božské osvietenie. Výsledkom tejto udalosti bolo napísanie diela *Ars Magna*, ktoré bolo zamýšľané ako nástroj diskusie na obrátenie moslimov ku kresťanstvu prostredníctvom logických argumentov. Dielo je zaujímavým pohľadom do Llullovhov myslenia a považuje sa za základ pre pochopenie jeho teologických, filozofických a vedeckých poznatkov. Východiskovým bodom pre dialóg medzi veľkými náboženstvami ako kresťanstvo, judaizmus a islam sú podľa neho atribúty, ktorými definujú Boha, a to: Boh existuje, je jeden a je prvotnou príčinou všetkých vecí. Raymondov život naplno zachvátila trojitá túžba zasvätiť svoj život obráteniu nekresťanov, napísať najlepšiu knihu vyvracajúcu ich omyly a podporovať zakladanie kláštorov, v ktorých by misionári mohli študovať jazyky, ktorými hovoria nekresťania.

Miramar

Keď sa Jakub II. Aragónsky stal kráľom, Ramón odcestoval do Montpellieru s cieľom presvedčiť ho, aby mu pomohol založiť kolégium, kde by františkáni získali potrebné vzdelanie v arabskom jazyku predtým ako sa vydajú na misie. Kráľ súhlasil a v roku 1276 vznikol v strmých skalách blízko pobrežia kláštor Miramar. Predpokladá sa, že jeho názov je v duchu súfí arabským vyjadrením pre Božiu Trojicu, čo potvrdzovalo aj zasvätenie kláštora Najsvätejšej Trojici. Pápež Ján XXI. bulou potvrdil vznik kláštora, kde sa 13 Menších bratov (počet bol symbolický a predstavoval Ježiša a 12 apoštolov) učilo arabsky za účelom obrátenia neveriacich. Podľa tohto vzoru sa Ramón snažil zakladať misionárske centrá po celej Európe. Apeloval na mendikantské rády, univerzity, francúzskeho a aragonského kráľa, ale predovšetkým na rímsku kúriu. Výsledkom bolo, že pápež Honorius IV. mu na Sorbone dovolil založiť centrum orientálnych jazykov.

Vášeň pre misie

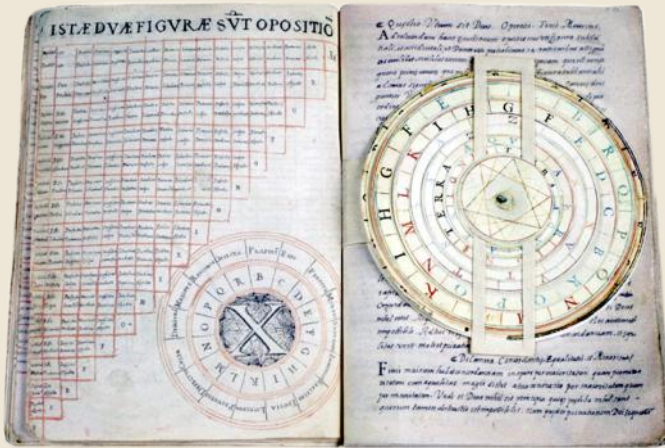
Ramón však nebol len teoretik, ale nosil v sebe dušu nepokojného misionára. Jeho túžbou bolo zjednotenie cirkvi, obrátenie Židov, moslimov a ostatných pohanov a úplné zjednotenie ľudstva v Kristovi. Poháňaný týmto ideálom, využívajúc dobré diplomatické a obchodné vzťahy tuniského kalifa s Jakubom II., sa v roku 1292 vydal do Tunisu, kde si trúfol verejne v arabčine vyvracať Mohamedov zákon. Bol uväznený a odsúdený na smrť, neskôr bol jeho trest zmenený na vyhostenie zo zeme. Druhá misionárska cesta ho zaviedla na Cyprus, kde chcel uplatniť svoju metódu a diskutovať s nestoriánmi, monofyzitmi a ostatnými neveriacimi. Keďže jeho život bol opäť v ohrození, musel odísť. Ďalší misionársky pokus učinil v roku 1307, kedy tajne prišiel do mesta Bugia (v súčasnosti Bejaia) v Alžírsku. Aj tu vyprovokoval náboženskú diskusiu, po ktorej bol opäť uväznený a vyhostený z krajiny. Posledný pokus uskutočnil v roku 1314, keď sa už ako 80-ročný odplavil do Tunisu, kde napísal pätnásť krátkych apologetických diel a jedno z nich s názvom O Bohu a o svete venoval samotnému kádimu (najvyššiemu sudcovi) mesta. Lenže ani tu nebol pochopený a vyslúžil si kameňovanie. Akoby zázrakom prežil a zachránili ho janovskí námorníci, ktorí ho dopravili na Malorku. Na následky zranení spôsobených kameňovaním však v roku 1316 zomrel. Z tohto dôvodu je uctievaný ako mučeník a jeho ostatky sú uložené v bazilike San Francesco v Palma de Mallorca. Jeho kult sa šíril najmä vo Františkánskom ráde, na Malorke a v Katalánsku. Hoci pretrvávali snahy o jeho oficiálnu kanonizáciu, neboli úspešné.

Až v roku 1850 pápež Pius IX. uznal pravosť starobylého kultu a potvrdil jeho titul blahoslavený. Ramón Llull sa zvyčajne zobrazuje pri písaní s holubicou predstavujúcou Ducha Svätého alebo osvietený lúčom svetla zostupujúcim z neba. Jeho liturgická spomienka sa slávi 30. júna.

Čo nas môže naučiť Ramón Llull?

Hoci sa nám Ramón javí ako muž činu, bol predovšetkým mužom hlbokej modlitby a intenzívneho prežívania Božej prítomnosti. Miloval ticho, samotu a podobne ako svätý František ospevoval Boha, ktorého stopy videl odrážať sa v jeho stvoreniach. Mal veľkú schopnosť žasnúť, o čom svedčia mnohé literárne diela napísané jeho rukou. Ramónov život bol úplne zameraný na jednu vec. Ukázať aj ostatným poklad, ktorý objavil a úplne pohltil jeho život - osobu Ježiša Krista. Veril, že ohlasovanie kresťanskej viery by sa malo

diať pokojne prostredníctvom diskusie a presvedčivých argumentov. Je príkladom apoštolovej horlivosti a ekumenického dialógu. Jednotiaci charakter je aj hlavnou črtou Lullovej filozofie. Naznačuje, že filozofia, teológia a mystika nie sú oddelené ani protichodné zdroje pravdy, ale ide skôr o rôzne aspekty toho istého poznania. Aj jeho literárna produkcia je zarážajúco obrovská. Napísal viac ako 300 kníh a traktátov v latinčine, arabčine a katalánčine o vedách, politike, sociológii, teológii, logike a filozofii. Po jeho smrti sa objavili rôzne spisy z alchymie, ktorá bola v tom čase predchodcom modernej chémie. Treba však dodať, že túto protovedu interpretoval vždy v kresťanských koncepcích. Najvýznamnejšie literárne dielo Ars Magna má však i ďalší význam. Na jeho základe zostrojil zariadenie, ktoré dnes môžeme považovať za prvý analógový počítač. Pozostával z troch kruhových papierových kotúčov, ktoré sa otáčali okolo osi.

Na vonkajšej strane boli napísané písmená B až K, ktoré označil ako Prima Figura a predstavujú vlastnosti: dobrotá, veľkosť, vďačnosť, moc, múdrosť, vôľa, cnosť, pravda, sláva. Ďalší kruh, tzv. Secunda Figura, predstavovali kategórie a ich vzťahy. Keď sa kruhy otáčali, vznikali rôzne kombinácie písmen. V kombinácii so samostatnou tabuľkou otázok tak Ramón dokázal zostaviť kostru dôkazov o Božej existencii, čo umožnilo jeho stroju zobrazit' všetky tvrdenia a vyhlásenia o Bohu. Ramón bol pravdepodobne prvý človek, ktorý robil logické dedukcie mechanicky a jeho Ars Magna sa tiež označuje ako „la máquina de pensar“, po katalánsky mysliači stroj. Ramón Lull tak položil základy teórie výpočtov, kombinatoriky a informatiky. Pokojne by sme ho mohli nazvať renesančným človekom, keby ním nebol dávno predtým, než renesancia vôbec začala.

Pripravila Martina Zonnenscheinová

<https://calendariofrancescanosecolare.blogspot.com/2020/06/per-conoscere-il-b-raimondo-lullo-ramon.html>

<https://calendariofrancescanosecolare.blogspot.com/2020/06/alla-scoperta-del-beato-raimondo-lullo.html>

<https://www.santiebeati.it/dettaglio/90394>

<https://frantiskanstvi.cz/Regalat09/Llull-09.pdf>

NAPLNENÝ ŽIVOT

Kapucín, kňaz, Ján Otruba sa narodil 7. júla 1954 do veriacej rodiny, ako druhé zo šiestich detí. Základnú školu a Gymnázium vyštudoval v Bratislave, tu pokračoval aj v štúdiu na Vysokej škole ekonomickej, na Fakulte vnútorného obchodu, ktorú skončil v roku 1978. Najskôr sa stal členom Tretieho františkánskeho rádu v Bratislave v r.1976. Do noviciátu Rádu menších bratov kapucínov vstúpil v roku 1976, súbežne študoval za kňaza a večné sľuby prijal 6. decembra 1978. Tri dni nato bol tajne vysvätený za kňaza v Poľsku, v Čenstochovej. Po vojenskej službe začal pracovať ako ekonóm v obchodnom podniku Drobný tovar v Bratislave, neskôr ako tajomník Konzervatória v Bratislave a posledné roky učil na Odbornom učilišti pre postihnutých na Patrónke v Bratislave. Bol zamestnaný a po práci vykonával pastoračnú činnosť, venoval sa mládeži pri kapucínskom kostole v Bratislave až do revolúcie v roku 1989. Pôsobil ako gvardián v kapucínskych kláštoroch v Bratislave, na Kremnických Baniach, na Ponikách, v rokoch 2006 až 2013 duchovne viedol miestne františkánske bratstvo v Pezinku a 9 rokov bol špirituálom kňazského seminára v Bratislave. Od roku 2022 opäť žije a slúži v Pezinku. Vlni oslávil 70 rokov a je najstarším kapucínom s večnými sľubmi na Slovensku.

Na Lomnickom štíte

Prečítajte si neobyčajný príbeh brata Jána, príbeh živej, neustále aktívnej viery a života, naplneného vernosťou, oddanou službou, hlbokou spiritualitou a láskou k ľuďom.

Narodili ste sa v ovzduší potláčania občianskych slobôd a praktizovania náboženstva. Vaša rodina si však vieru zachovala a odovzdala Vám ju príkladným spôsobom...

Moji rodičia boli oddaní veriaci a pre svoju vieru museli trpieť. Otec prišiel o prácu, prednášal fyziku na Univerzite Komenského v Bratislave, mamu, ako študentku Filozofickej fakulty na tej istej univerzite, vyhodili pred poslednou štátnicou, aj z internátu za to, že boli aktívni katolíci.

Vychovávali nás v katolíckej viere, denne sme chodili do kostola a som im vďačný za najväčší dar, ktorý nám dali. Aj keď to bolo za komunizmu, mohol som vyrastať vo veriacom prostredí, v klíme živej viery. Veľmi skoro sme so súrodencami boli aj na prvom svätom prijímaní, ja ako šesťročný. Už bol v platnosti dekrét Pia X., že menšie deti môžu prijímať, ak vedia rozlíšiť Eucharistický chlieb od chleba na jedenie a my sme k tomu boli vedení od útleho detstva. Pamätám si, keď sme sa hrali vonku v centre Bratislavy, kde sme najskôr bývali, ako na nás mama volala z okna a pripomínala nám, aby sme už nejedli, lebo je už toľko a toľko hodín, eucharistický pôst trval vtedy 3 hodiny. Do kostola sme chodili k Jezuitom, a keď sme sa neskôr presťahovali blízko Palisád, do kapucínskeho kostola, čo bolo pre mňa neskôr smerodajné.

Zapojili ste sa do neverejného života vo farnosti?

Ako deti nie, až keď som začal v roku 1966 miništrovať v kapucínskom kostole ako 12 ročný. Veľmi nám miništrantom vtedy pomáhal príklad kostolníka pána Lipku a pani Kišovej. Potom prišiel rok 1968 a s ním aj určité uvoľnenie, život vo farnostiach sa rozbehol, čo sa už potom komunistom nepodarilo zastaviť, začali gitarové sväté omše a iné aktivity. Vrátili sa bratia kapucíni, prvých prepustili z väzenia už v roku 1961, posledného v júli 1968 a v tomto roku tu pôsobili, napríklad pátri Vojtech Rajner, Metod Janovský, Šebastián Jaďuď, Matúš Vanček, Ján RjECKY, ktorý ma učil náboženstvo na škole ešte pred rokom 1968, o čo sa pričínili naši rodičia. Keď nastala normalizácia, opäť ich poslali preč a zakázali im činnosť.

Kedy sa vo vás zrodila túžba ísť cestou hlbšieho prežívania viery?

Už od detstva, tak ako to miništranti zvyknú hovoriť, som chcel byť kňazom. Prišlo obdobie dospievania, prežil som prvé pekné lásky v 15., ale skutočné volanie ku kňazstvu som pocítil až keď som mal 21 rokov. Túžil som sa, vzhľadom na situáciu, stať kňazom v utajení, ktorý pôsobí medzi ľuďmi, žije s nimi a vzdih nimi. Na kňazský seminár som však nepomyslel, nebolo to vtedy možné, kto začal študovať na niektorej vysokej škole, už sa nemohol hlásiť do seminára. Ja som študoval na Vysokej škole ekonomickej v Bratislave, na Fakulte vnútorného obchodu.

Najskôr bolo povolanie za kňaza, až potom františkánske?

Ešte ako študent gymnázia som vstúpil do tretieho rádu, k svetským františkánom. Vstup do rehole kapucínov a túžba stať sa kňazom boli takmer súbežne. Keď som pocítil povolanie za kňaza, chcel som byť kapucínom aj preto, lebo som tušil, že v tejto reholi sa bude dať tajne vyštudovať. Prihlásil som sa u pátra Šebastiána Jaďuďa. Bolo to na jar v roku 1976, počas tretieho ročníka na vysokej škole. Bol tiež mojím hlavným spovedníkom, vždy dvakrát do týždňa dochádzal z Pezinka spovedať ku kapucínom. Súhlas odložil na niekoľko mesiacov, zrejme si potreboval niečo zistiť, možno preto, že sme sa spolu s bratom Františkom Dežkom Albertym, nezávisle od seba, po dvadsiatich rokoch, ako

prvú hlásili za kňazov. V jeseni toho istého roka nám dal súhlas a stanovil termín noviciátu, ktorý sa konal v Bratislave u kapucínov. Vybral som si 8. december 1976 a po svätej omši, keď sa kostol zatvoril, zostali sme sami a po sľuboch pri oltári sv. Terezky, ktorý tam bol v spovednej chodbe kostola, ma obliekol do svojho habitu a dostal som od neho kríž na pamiatku tohto dňa.

Čo vás najviac ovplyvnilo, že ste sa stali nasledovateľom sv. Františka?

V prvom rade to bol príklad bratov, tých, ktorým som ministroval, to bolo rozhodujúce. Vtedy som o Františkovi dokopy nič nevedel, ale osobná skúsenosť s kapucínmi a neskôr aj samotná spiritualita ma oslovili do takej miery, že keby som sa mal dnes znovu rozhodnúť, opäť by som si bez váhania vybral kapucínsku spiritualitu.

Ako prebiehali noviciát a formácia?

Viedol a pripravoval nás páter Šebastián, stretávali sme sa raz do týždňa, niekedy aj menej často. Všetko sa konalo v tajnosti, ani rodičia o ničom nevedeli. Spolu s noviciátom a formáciou som sa pripravoval na kňazstvo a zároveň študoval na vysokej škole. Po roku aj niečo, som mal prvé dočasné sľuby. V tom čase pustili pátra Šebastiána do Talianska, kde sa stretol s generálnym ministrom rehole kapucínov a ten súhlasil s mojou vysviackou, s podmienkou, aby som už mal v reholi večné sľuby. Na ich zloženie som dostal dišpenz a 6. augusta 1978, v deň keď zomrel pápež Pavol VI., som ich popoludní zložil do rúk pátra Šebastiána, v jeho izbe, v Charitnom dome v Pezinku. Bolo to krásne, vedel som, že pri sľuboch dostávame od Pána dar krstnej nevinnosti, kedy sa duša na celý život odovzdáva Bohu.

O tri dni neskôr, 9. augusta v tom istom roku, som bol vysvätený v Čenstochovej aj za kňaza. Postaral sa o to otec biskup Pavol Hnilica, ktorý bol v tom čase režimom veľmi nenávidený. Boli sme dvaja adepti na vysvätenie, ubytovali sme sa na Jasnej Hore a navečer sme išli na prechádzku do mesta s otcom Hnilicom a jezuitom biskupom Dominikom Kalatom a vôbec sme netušili, že ideme na biskupský úrad. Zastali sme pred budovou biskupského úradu v Čenstochovej, kde už dvadsať rokov pôsobil diecézny biskup Štefan Barela. Otec biskup Pavol ho našiel doma, asi pol hodinu sa s ním rozprával a my sme čakali ako to dopadne. Nakoniec sa vysvätenie v latinčine konalo v súkromnej kaplnke v prítomnosti troch biskupov. Bol to krásny, silný zážitok, odohral sa v skrytosti a o to hlbšie som ho mohol prežívať. Vysvätení sme boli obaja, žiaľ ten druhý spolukňaz neskôr emigroval a kňazstvo zanechal. Otec biskup Štefan nás potom pozval na večeru a bol v príjemnej nálade. On tiež kvôli utajeniu o ničom nevedel, lebo zámerne nebolo nič dopredu dohodnuté a keby v ten večer nebol doma vo svojom byte, tak by som sa kňazom v ten deň nestal. Pri večeri sa vyjadril, že je to najkrajší deň, aký zažil, odkedy je biskupom v Čenstochovej. Spýtal som sa prečo? Odpovedal, že nikdy tak nepocítil ako Duch Svätý pôsobí v Cirkvi ako v ten večer...

Aká bola reakcia rodičov, keď ste im oznámili, že ste františkán-kapucín aj kňaz?

Rodičia po tom veľmi túžili. Mamička mi, keď som mal okolo 50 rokov, ukázala otcov list, ktorý napísal keď ešte spolu chodili. Písal jej, že každý deň sa budú modliť, aby z ich manželstva vzišiel kňaz. Boh im vložil túžbu do srdca, denne sa za to modlili a keď som im to povedal, boli veľmi šťastní. Sväté omše sme tri roky každé ráno mávali doma, najskôr len pre rodičov, postupne sa niekedy na nich zúčastňovali starší súrodenci, mladší bratia o nich nevedeli, vždy spali, až po svätej omši ich zobudili.

Ešte predtým ako ste sa stali kapucínom a kňazom ste ukončili aj vysokú školu...

Áno promoval som 8. júla 1978. V septembri som išiel na ročnú vojenskú službu, už ako

tajne vysvätený kňaz, nikto o tom nevedel. Bol to neobyčajný rok. Denne som slúžil sv. omšu v najrozličnejších podmienkach, niekedy som preliezol cez plot areálu, niekedy to bolo na byte u známych v Prešove, na ktorých mi dal kontakt páter Šebastián, inokedy v kancelárii od ktorej som mal kľúč, alebo sám na izbe, či v lese. Napriek riziku som práve tu zažil, pre mňa najkrajšiu svätú omšu, slúženu v obrnenom transportéri za jazdy v noci, pri otvorených poklopoch vozidla, pod hviezdami...

Čo nasledovalo po vojenskej službe?

Nastúpil som ako ekonóm do obchodného podniku Drobný tovar v Bratislave, od ktorého som už dopredu bral štipendium. Chodil som do zamestnania a po práci som sa venoval tajnej pastorácii u kapucínov. Raz prišiel nápad zorganizovať lyžovačku pre mladých, väčšinou 15 – 16 ročných chlapcov a dievčatá, z ktorých neskôr vzišlo niekoľko kňazov a kapucínov, napríklad bratia Jozef a Tomáš Koncovci, Gabriel Mikula i klariska sestra Jozefa, ktorá žije v kláštore v Kopernici. Strávili sme spolu, ja, už ako kňaz a 14 mladých, veselých ľudí necelý týždeň na súkromnej chate, na Turci. Bol to začiatok mojej práce s mladými. Potom sa veľmi rýchlo rozbehli stretnutia, rodičia detí nás ochotne prijímali do svojich domácností, nik nevedel, že som kňaz a miesta sme striedali. Vždy navečer jedenkrát týždenne nás prichýlili v niektorej domácnosti, dokonca aj takí, ktorí do kostola nechodili. Boli medzi nimi i učitelia, ktorí tým veľmi riskovali. Postupne sa skupina rozrastala, bývali aj dve-tri stretnutia. Najškôr sme sa modlili ruženec, potom bola prednáška, po nej agapé, samozrejme boli aj rozhovory, všetko sa konalo v radostnom ovzduší, boli to krásne roky. Stretávali sme sa aj v nedeľu popoludní, išli sme na výlet na Železnú studničku alebo aj inde.

Ráno do práce, večer do pastorácie...

Prvé štyri roky som býval doma u rodičov, potom v byte neďaleko na Zochovej ulici a mal som blízko domov aj ku kapucínom. Asi o dva roky neskôr som podal vo svojom prvom zamestnaní výpoveď, lebo to prostredie mi veľmi nevyhovovalo a tiež sa mi naskytla príležitosť ísť pracovať ako tajomník Konzervatória v Bratislave kde to bolo oveľa

kultúrnejšie. Ostal som tam dva roky, až kým sa po vzniku školskej správy niektoré funkcie, medzi nimi aj moja, nezrušili. Potom som si našiel prácu na Odbornom učilišti pre postihnutých, so sídlom na Dúbravskej ceste, na Patrónke, kde sa učili telesne a mentálne postihnutí. Učil som niekoľko predmetov, matematiku, ekonomiku, brannú výchovu a telocvik. Vzali ma, aj keď som nemal pedagogické minimum, lebo potrebovali učiteľa a mal som vysokú školu. Neskôr už začal na mňa tlačiť môj vedúci - zástupca riaditeľa, aby som si minimum urobil. Okrem jednej kolegyne, sme všetci v kolektíve boli veriaci a pôsobili tu aj rehoľníčky z Kongregácie Školských sestier Notre Dame. Riaditeľ ústavu bol rád, že prácu o ktorú nebol veľký záujem vykonávali svedomito. Boli sme dobrý kolektív. S mládežou som si veľmi rozumel, vnikol som postupne do ich sveta, mali sme sa radi a s niektorými som ešte potom dlho udržiaval kontakt. Tak to šlo ďalšie tri roky, ráno do práce a večer do pastorácie, kým neprišiel rok 1989.

Z duchovného cvičenia sestier z 8 reholí, Dolný Smokovec

Ako ste prežívali zásadnú zmenu v spoločnosti a verejnom plnení svojho povolania?

Keď prišla nežná revolúcia, humorné bolo, že hneď na prvej manifestácii som sa náhodou stretol so svojim vedúcim. Ešte na nej nebolo toľko ľudí ako nasledujúce dni, obaja sme sa obzerali či zhora námestia neprídu obrnené vozidlá a polícia. V tých dňoch mi vedúci pripomínal, aby som už podal prihlášku na pedagogické minimum. Požiadal som ho, aby počkal dva týždne a pomyslel som si, až ako tá revolúcia dopadne... Keď som sa mu po dvoch týždňoch priznal, že som tajný kňaz, zchuti sa zasmial.

Po revolúcii, 8. januára 1990 sa bratia predstavili v kostole kapucínov verejnosti, oficiálne obnovili svoju činnosť a aj kláštor sa začal renovovať. Bol to veľmi náročný čas naplnený obrovskou pastoračnou záťažou, pretože nové kostoly ešte v Bratislave neboli a ľudí značne pribúdalo. Začali detské omše, omše pre mládež i pre neveriacich a hľadajúcich a kostol býval nabitý. Posledným gvardiánom, kým ho v roku 1950 neuväznili, bol páter Vojtech Rajner, ktorý sa do služby gvardiána po revolúcii vrátil. My mladí bratia sme boli rozdelení do dvoch skupín, ja s bratom Františkom Dežkom Albertym sme boli poverení byť gvardiánmi pre dve skupiny mladých kapucínov, ktorí vstúpili do rehole za totality. Takto to trvalo skoro tri, pre mňa veľmi vyčerpávajúce roky, ešte som učil na pol úväzku a povinností bolo veľa. Vtedy mi veľmi pomohli mladí zo stretiek, niektorých som mohol poveriť vedením stretnutí, na ktorých sa ku sviatostiam pripravovali konvertiti po nežnej revolúcii.

Dokedy ste pôsobili u kapucínov v Bratislave?

Bol som tam do roku 1992, potom som bol už veľmi vyčerpaný, čiastočne vyhorený a prvýkrát som strácal radosť z kňazstva. Generálny radca ma poslal na dva mesiace do Talianska, do Loreta, tam som sa zotavil. Bol to krásny čas, doma u Panny Márie. Čas na

modlitbu, samotu a veľmi milí starší bratia z loretskej komunity, otcovskí, zbožní, pokorní... Odvtedy sa do Talianska snažím cestovať každý rok, najmä do Loreta a Assisi.

Taliansky jazyk ste ako zvládali?

V jazyku som sa tiež zdokonalil, predtým som bol iba samouk. Najskôr som sa bál spovedať, obvykle som rozdával sväté prijímanie v Eucharistickej kaplnke baziliky a raz prišla jedna tetuška ku mne, či by som ju vyspovedal. Povedal som, že nespovedám, že neviem dobre po taliansky. Nedala sa odmietnuť, nech ju len vyspovedám, tak som nakoniec súhlasil. Ako som ju spovedal, vytvoril sa dlhý rad..., čo som mal robiť, tak som začal spovedať, keď to videli domáci bratia kapucíni, zabávali sa na mne. Potom sa to rozbehlo a posledné týždne som už spovedával. Ešte desať nasledujúcich rokov som pravidelne chodil do Loreta na dva týždne na dovolenku.

Po návrate Vás kam prideliili?

Ešte nejaký čas som slúžil u kapucínov v Bratislave, potom som koncom septembra 1992 nastúpil na Kremnické Bane, farnosť bola 10 rokov bez kňaza a veľmi ťažko sa rozbiehala. Pôsobil som na fare tri roky s dvoma spolubratmi ako magister postulantom. Po noviciáte prišli dvaja na rok alebo aj viac, a neskôr sa začalo hovoriť o stavbe kláštora. Stavať sa začalo v máji 1995, spomínam si, že sme si ešte so spolubratom išli sadnúť na lúku, na miesto, kde teraz stojí kláštor a hovorili sme si, že už zajtra to nebude pravda. Kláštor sa začal stavať počas pôsobenia biskupa Baláža. Toto miesto sa mi veľmi páčilo, už predtým som tam rád chodieval. Vo farnosti Kremnické Bane som pôsobil spolu 7 rokov. Odtiaľ som bol poslaný na Poniky, kde bolo treba prestavať starú katolícku faru na kláštor. Bola to obrovská generálka budovy, počas ktorej sme so spolubratmi bývali v provizórnych priestoroch neďalekej katolíckej školy. Kostol sv. Františka už bol zrenovovaný, prišli sme už keď bolo všetko takmer hotové. Potom sme robili ešte generálnu prestavbu kostola našej filiálky v Dúbravici, ktorý bol takmer ruina. Po piatich rokoch som sa na jeden rok vrátil do kláštora na Kremnických Baniach, ďalšie dva roky som strávil v kláštore na Hriňovej a nakoniec som bol preložený do kláštora v Pezinku.

Kedy vám zverili prvú duchovnú asistenciu svetských františkánov?

V Pezinku, keď sme ešte bývali v starom kláštore, mi prideliili miestne bratstvo, ktoré som duchovne viedol medzi rokmi 2006 a 2013. Tvorila ho pomerne veľká komunita so silnými osobnosťami, verejne známymi a rešpektovanými v rámci mesta, aj veľmi vzácne a nábožné staršie ženy, rád si na nich spomínam. Keď sa začali prihlasovať noví, mladí záujemcovia, dnes už sú sami v službách a robia peknú sociálnu prácu aj mimo zamestnania, napr. Martin Dulaj s manželkou a ďalší, mali medzi staršími veľmi silné vzory. Potom ma oslovil otec arcibiskup Stanislav Zvolenský, aby som sa stal špirituálom v kňazskom seminári v Bratislave, kde som pôsobil 9 rokov, až do roku 2022.

Inšpirovali vás bohaté cnosti sv. Františka, ku ktorej ste sa mu túžili čo najviac priblížiť?

Väčšinou sa v súvislosti so sv. Františkom rozpráva o chudobe, o jej prežívaní v dnešnej dobe. Nedá sa vo všetkom praktizovať ako vtedy. Doba sa zmenila, pápež Pavol VI. zakázal žobranie a charizmu evanjeliovkej chudoby riešime všetci za pochodu, a pokusy sú rôzne. Túto tému som v modlitbe so sv. Františkom aj s Pánom opätovne prehodnocoval a dnes už oveľa viac vnímam duchovný rozmer chudoby (pokoru, minoritu,...), ako ten materiálny. Čo ma však priťahovalo a vo mne rástlo, to bol najmä vzťah s Ukrižovaným a Eucharistickým Kristom, ktorý sa zároveň s kňazstvom v priebehu rokov prehlboval. Poznanie som získaval štúdiom a rozjímaním, neskôr som na túto tému pripravoval duchovné cvičenia, lebo pokora, chudoba a ukrižovanie tvoria jadro našej spirituality. Vzťah s Matkou Božou som mal odmala vždy veľmi živý, denne sa modlievam ruženec.

V úvode ste povedali, že opäť by ste si bez váhania vybrali františkánsku spiritualitu. Prečo?

Pre dve veci. Kontemplatívnu modlitbu a charakteristickú črtu - frati del popolo, bratia ľudu, čiže pre blízkosť k ľuďom, ktorá je súčasťou charizmy. Kdekoľvek prídeme, za krátky čas sa tam vybudujú priateľské vzťahy. Ľudia nám dôverujú.

Myslíte si, že sa dostatočne venujeme kontemplatívnej modlitbe? Ak nie, čo nám v jej praktizovaní najviac chýba?

Neodvážim sa to takto povedať. Kontemplatívna modlitba je dar, prednášal som ju aj v seminári, hoci bol na ňu vyhradený nedostatočný čas. Postupne si uvedomujem, že máme slabé poznanie o tom, čo táto modlitba obsahuje, napriek tomu, že bola vo františkánskej rodine vždy veľmi živá. Na členoch miestneho bratstva v Pezinku vnímam, že sú väčšinou ľudia modlitby. Okrem iného, vo farskom kostole máme každý týždeň 40 hodinovú tichú adoráciu, aj terciári majú počas nej svoje vyhradené hodiny a v ich živote má významné miesto i modlitba posvätného ruženca. A čo je prekážkou kontemplácie? Ťažko povedať, pretože táto modlitba sa rodí najmä z osobnej lásky ku Kristovi. Svätý František nemal teóriu, utiahol sa do lesov, vrchov, do opustených kostolíkov a tam sa pomaly rozhárala pahreba jeho duše. Spočiatku boli len tma a chlad, ktoré postupne časom, ktorý venoval Pánovi, prenikalo Svetlo. Je zrejmé, že je to najmä o čase, ktorý sme ochotní venovať Bohu a tiež i o troche teórie.

V spiritualite nášho zakladateľa viac zohráva úlohu srdce ako rozum... Podelili by ste sa s nami o skúsenosť s modlitbou?

To ste dobre vystihli, na rozdiel od niektorých spiritualít, naša františkánska je oveľa viac afektívna, plná citu a vrúcnosti. Nie náhodou Františka voláme serafínsky svätý, pretože serafíny sú medzi anjelmi tí, ktorí vrúčne milujú Boha. Ale isto je potrebná aj teória. My v Pezinku máme školu modlitby, je veľmi obľúbená medzi veriacimi, vedie ju jeden spolubrat. Tiež aj ja na duchovných cvičeniach dávam ľuďom formáciu modlitby a postupne ich posúva na ceste hlbšieho vzťahu s Bohom. Mám aj niekoľko duchovných cvičení o modlitbe, čerpám najmä od sv. Jána od Kríža, Terézie Avilskej i Kataríny Sienskej. Pri kontemplatívnej modlitbe si možno myslíme, čo všetko musíme myrobiť, ale oveľa viac by sme mali nechať konať Ducha Svätého, dať mu priestor a zostať v tichu lásky. Veľmi dobrú pôdu pre rast kontemplácie dáva modlitba posvätného ruženca, pretože vytvára potrebný priestor vnútorného ticha, pobytu s Bohom a Máriou. Ak Boh začne dávať mystické-kontemplatívne milosti, je potrebná znalosť teórie a duchovné vedenie a predovšetkým nechať Ježiša pôsobiť...

Aké máte záľuby, čo vám prináša najväčšiu radosť?

Najväčšiu radosť mi prinášajú adorácie, modlitba v prírode, šport – horská cyklistika, lyžovanie, ale i vzťah s rodinami a deťmi, ktoré mám veľmi rád a cítim, že aj oni mňa. V láske detí je niečo Božie... Mojou najväčšou záľubou je však modlitba, nie je to fráza, mám ju zo všetkého najradšej a uvedomujem si, že je to Boží dar. Druhou najväčšou záľubou je pobyt v prírode, ktorý poskytuje ticho pre rozhovor s Bohom i vnímanie krásy stvorenstva.

Konkrétny druh modlitby?

Nad tým neuvažujem, jednoducho túžim byť často s Bohom, akou formou, to neriešim.

Takmer päť desaťročí ste prežili ako kapucín a kňaz. Ako vnímate túto skúsenosť i prichádzajúcu záťaž veku?

Som nesmierne vďačný za všetky tie roky, spomienky ma naplňujú pocitom vďaky a šťastia za dary, ktoré som dostal od Boha, predovšetkým za vzťah s Bohom a dušami. Bolo mnoho obyčajných každodenných chvíľ, mnoho utrpenia, prenasledovanie, bolesti, pády i vzácne chvíle Božej blízkosti a jeho zásahu. Vždy som si bol vedomý toho, že kňaz je pokračovateľom Krista na zemi a snažím sa tak žiť.

Minulý rok som oslávil sedemdesiatku, modlím sa k Pánu Bohu, aby ma naučil starnúť a prosím o stále vedenie Ducha Svätého a Matku Božiu, aby ma týmito rokmi sprevádzali. Pretože starnutie sa nedá naučiť dopredu, ono sa dá len prežívať. Pokiaľ ide o večné i kňazské sľuby, v súčasnosti som najstarší v našej provincii, ktorý ich zložil a som vďačný Bohu, že ešte môžem slúžiť.

Otcovi Jánovi prajeme Božie požehnanie, zdravie a veľa síl.

Ďakujem za rozhovor
sr. Mária Marcela

Oslava 800. jubilea Piesne brata Slnka

Spišský Štvrtok sa 3. mája 2025 stal miestom stretnutia Františkánskej rodiny, aby všetky tri františkánske rády spoločne oslávili 800. jubileum Piesne brata Slnka. Z rôznych kútov Slovenska sem pricestovali zástupcovia 1. rádu - bratia františkáni, kapucíni a minoriti, z 2. rádu sestry klarisky - kapucínky z Kopernice, z 3. regulovaného rádu to boli Školské sestry sv. Františka, Dcéry svätého Františka a členky Kongregácie Milosrdných sestier Svätého kríža, ďalej členovia Františkánskeho svetského rádu a v neposlednom rade aj miestni veriaci. Na stretnutí bol prítomný zástupca Spišskej diecézy ThDr. Viktor Pardel, biskupský vikár pre katechézu a katolícke školstvo a taktiež aj starosta Spišského Štvrtka, pán Peter Gaj.

Oslava prebiehala v areáli kostola svätého Ladislava, ktorý spravujú Menší bratia konventuáli - minoriti. Kostol patrí medzi najstaršie pamiatky na Spiši. Jeho architektúra v sebe spája prvky románskeho slohu a gotiky. Kostol má bohatú históriu, jeho prvotná drevená stavba pochádza z roku 1215, teda ešte z čias svätého Františka. Bol zničený Tatármi, v 15. storočí prešiel rekonštrukciou a bola k nemu pristavaná dvojpodlažná gotická kaplnka Nanebovzatia Panny Márie. Výjav udalosti nanebovzatia a korunovania Panny Márie zobrazuje aj nádherný gotický obraz, ktorý zdobí oltár hornej kaplnky.

Keďže počasie bolo krásne, program prebiehal vonku v záhrade a začal recitovaním Piesne brata Slnka, ktorú pred 800 rokmi zložil svätý František z Assisi. Tento Chválospev vznikol po tom, ako sa svätec vrátil z La Verny, kde prijal stigmy a túžil stráviť nejaký čas v kláštore San Damiano. Čakal na lepšie počasie, aby mohol podstúpiť operáciu očí. Po noci plnej útrap, ktoré mu spôsobovali viaceré choroby, sa Františkovi zjavil Pán a uistil ho o svojej spáse. Z utrpenia a bolesti, ktorú prežíval, sa zrodil jeden z najkrajších chválospevov oslavujúcich Boha skrze jeho stvorenia. František Pieseň písal postupne a časovo sa jej vznik datuje do obdobia od zimy 1224 do leta 1225. Pieseň brata Slnka oslovuje mnohých ľudí aj v súčasnej dobe a je to pravdepodobne najznámejšie dielo svätého Františka. Nasledovali krátke prednášky spojené s touto témou. Ako prvý vystúpil brat Stanislav Jaromi OFMConv., ktorý pôsobí v Prahe, delegát františkánskej rodiny pre oblasť spravodlivosti, pokoja a ochrany stvorenia. Zameral sa na tému integrálnej ekológie. Tento pojem rozpracoval nedávno zosnulý pápež František vo svojej encyklike *Laudato si'*. Integrálna ekológia si vyžaduje, aby sme venovali trochu času na obnovenie pokojnej harmónie so stvorením, na uvažovanie o svojom životnom štýle a svojich ideáloch, na rozjímanie o Stvoriteľovi, ktorý žije medzi nami a v tom, čo nás obklopuje. Brat Stanislav zdôraznil, že aby mal program integrálnej ekológie šancu na úspech, musíme prijať aj výzvu k ekologickej konverzii. Pápež František píše: „Táto konverzia zahŕňa rôzne súvisiace postoje, ktoré aktivujú veľkodušnú a jemnocitnú starostlivosť. Na prvom mieste táto konverzia zahŕňa vďačnosť a pocit nezaslúženosti, teda uznanie, že svet je dar prijatý z lásky Otca. Dôsledkom toho je ochota k nezištnému odriekaniu a veľkodušným činom, aj keď ich nikto nevidí alebo neuznáva...“ (LS 220). Brat Stanislav prezentoval aj knižku, ktorú napísal, s názvom: *V starostlivosti o náš spoločný domov*, s podnadpisom *Ekoteologický dialóg Chudáčika z Assisi a pápeža Františka*. Obsahuje okrem iného i krédo kresťanského ekológa, či spytovanie svedomia nielen pre ekológov.

V ďalšej prednáške nám brat Cyril Brázda OFM podrobnejšie predstavil jednotlivé kapitoly encykliky *Laudato si'*. Zopakoval body, ktoré v nej rozvíja pápež František: každá ľudská bytosť je stvorená z lásky na Boží obraz a podobu (LS 65), človek má výsadné postavenie v rámci stvorenia, ale má aj zodpovednosť a povinnosť chrániť zem a zaručiť kontinuitu jej plodnosti pre budúce generácie (LS 68), ostatné živé bytosti majú hodnotu pred Bohom samy osebe a už svojím jestvovaním ho veľbia a oslavujú (LS 69), naše vzťahy k prírode sú neoddeliteľné od bratstva a spravodlivosti (LS 70) a nakoniec stvorenie možno pochopiť iba ako dar, ktorý vychádza z otvorenej ruky Otca všetkých (LS 76). Brat Cyril nám vysvetlil aj prepojenie ekológie a ekonómie, pretože význam pojmu ekológia pochádza z gréckeho „oikos“, čo znamená dom, obydlie a „logos“, čo značí ve-da, zatiaľ čo ekonómia má v základe svojho pojmu tiež výraz „oikos“ v spojení s výrazom „nomos“, ktorého význam je pravidlo, zákon.

Súbor prednášok uzatvoril prof. Zdzisław Józef Kijas OFMConv., ktorý sústredil našu pozornosť ani nie tak na samotné slová Chválospevu stvorenia, ako skôr na kontext a roz-položenie, v ktorom ho svätec skomponoval. František sužovaný chorobami, takmer slepý, v bolestiach zo stigiem, ukrytý v biednej chatrči plnej myši a rôznej hávede pred ostrým slnkom, ktoré mu spôsobovalo bolesť, cítiac sa nepochopený mnohými bratmi, objavuje stále jasnejšie prítomnosť a pôsobenie Pána. Všetko okolo neho mu rozpráva o добрote Stvoriteľa. Čím bol František slabší a chatrnejší na tele, tým horlivejší a krea-tívnejší bol jeho duch. Po vzore svätého Pavla sa jeho vnútorná sila začala naplno prejavovať v slabosti. Všetky stvorenia sa mu stali bratmi a sestrami, ktoré si človek nevyberá, podobne ako priateľov na základe sympatie, ale preto, že majú jedného spoločného a dobrého Stvoriteľa, Boha-Otca. Knihu, ktorú napísal prof. Zdzisław Józef Kijas OFMConv. - *Svätý František v Piesni brata Slnka - Sila ducha v slabosti tela*, vydalo vydavateľstvo Lúč v spolupráci s Rehoľou minoritov na Slovensku a bolo možné si ju zakúpiť a nechať podpísať samotným autorom.

Na poludnie sme pokračovali svätou omšou, ktorej predsedal vikár Spišskej diecézy, otec Viktor Pardel. V úvode brat Zdisław, ktorý je zároveň aj generálnym postulátorom Re-

hole minoritov, odovzdal vdp. Viktorovi Pardeľovi relikviu sv. Františka z Assisi pre Spišskú diecézu, pre otca biskupa Františka, ktorý sa nemohol tohto stretnutia zúčastniť pre iné povinnosti. Otec Viktor sa nám prihovril v homílii a zdôraznil, že Pieseň brata Slnka nie je len poetickým dielom, ale hlbokým teologickým svedectvom o Božej stvoriteľskej moci, o jeho všemohúcnosti, prozreteľnosti a starostlivosti o tento svet. František si tento hymnus nenaštudoval z kníh, ale vytryskol z jeho srdca, pretože bol otvorený tajomstvu Boha, ktorý je tvorcom všetkého. V súčasnosti sme svedkami nielen ekologickej, ale aj hlbokkej duchovnej krízy. Vidíme, že keď je narušený náš vzťah s Bohom, oslabuje sa aj ten s blížnym a so stvoreniami. Boh nám zveril tento svet nie ako korisť, ale ako záhradu a človek má byť záhradníkom, ktorý polieva, obrába a stráži, nie pustoší a ničí. Dnešný svet zabúda na túto výzvu. Žijeme v kultúre odpadu, kde nielen veci ale aj ľudia, najmä chudobní, slabí a zraniteľní, sú vyradovaní a skartovaní. Laudato sí nás pozýva nielen k ekológii, ktorá zahŕňa prírodu, ale k postoju, ktorý integruje aj sociálny rozmer, pretože všetko je vzájomne prepojené. Vyzval všetkých prítomných, aby sme v čase rôznych kríz, ekologickej, duchovnej, sociálnej,... boli tými, ktorí prinášajú harmóniu medzi Bohom, človekom a stvorením. Vyjadril nádej, že toto stretnutie nezostane len spomienkou na dávnu pieseň, ale stane sa začiatkom nového života.

Po skončení svätej omše zástupcovia troch vetiev františkánskej rodiny - bratia 1. rádu, rehoľné sestry a členovia OFS zasadili vo farskej záhrade tri stromy ako pamiatku na túto udalosť a štvrtý strom zasadili miestni veriaci zo Spišského Štvrtka. Nasledovalo bohaté a veľmi chutné agapé, ktoré nám pripravili farníci a tiež čas na neformálne spoločné rozhovory. O tretej hodine popoludní začala v kostole adorácia s modlitbou Korunky Božieho milosrdenstva, Františkánskeho ruženca a Loretánskych litánií. Keďže deň sa už chýlil ku koncu a mnohí z nás mali pred sebou ešte dlhú cestu, povzbudení a naplnení Františkovým duchom sme sa rozpáchli do našich domovov. S vďakou na perách za spoločne strávený čas sme mohli len zopakovať so svätým Františkom z Assisi: „Laudato sí, mi' Signore...“

Pripravila Martina Zonnenscheinová
foto: Pavol Železník, Juraj Zonnenschein

PRVÝ MÁJ NA KREMNICKÝCH BANIACH A PONIKOCH

Po prvýkrát autobus priviezol nemšovských pútnikov na slávnosť sv. Jozefa robotníka na Kremnických Baniach 1. mája 2015. Odvtedy každý rok, okrem „kovidovej prestávky“, sa tejto slávnosti zúčastňovali nielen organizátori podujatia, Miestne františkánske bratstvo Panny Márie Anjelskej a členovia Občianskeho združenia Peregrín na pomoc onkologickým pacientom z Nemšovej, ale aj pútnici z Dubnice nad Váhom, Ilavy a pridali sa aj z miestneho františkánskeho bratstva v Považskej Bystrici. Návštevnosť významného duchovného stretnutia rastie a v tomto roku naň pricestovalo okolo 700 pútnikov zo Slovenska, Čiech a Poľska.

Slnko od rána rozháňalo oblaky na oblohe, po rozľahlom kopci nad obcou pofukoval studený vietor a areál za gotickým Kostolom sv. Jána Krstiteľa z 13. storočia a za neďalekým Kláštrom bratov kapucínov na Kremnických Baniach, sa od rána zaplnili autobusmi a autami. Usmiati pútnici vpravou prerušili inokedy tiché, malebné miesto, ako stvorené na samotu a meditáciu. Niektorí navštívili pamätné miesto Stred Európy, iní čakali v rade na svedejúcich kňazov a ďalší vstúpili do ticha Božieho chrámu.

Slávnostný program začal v kostole o 10. hodine modlitbou posvätného ruženca. Vstup do vzácnjej sakrálnjej pamiatky je zakaždým silným okamihom. Najskôr boli postavené oltár s presbytériom a kazateľnica, neskôr jedna loď a kvôli väčšiemu priestoru dve poschodia lavíc na chóre. Stačilo prejsť krátkou uličkou medzi lavicami k srdcu svätej, aby sa každému naskytl úchvatný pohľad na majstrovské, umelecké dielo. Zafírovo modrá farba pozadia oltára, obetného stola s hlavou sv. Jána Krstiteľa a kazateľnica s reliéfmi a sochami, v kontraste s bohatou pozlátenou výzdobou, sú jedinečným umeleckým stvárnením majstrov. V strede oltára je radosť vzbudzujúci obraz s výnimočným námetom stretnutia dvoch detí - sv. Jána Krstiteľa s Ježišom. Po stranách oltára namiesto anjelov držia stráž baníci, aby návštevníkom pripomínali, že tento skvost je tu vďaka štedrosti nemeckých osadníkov a tunajších baníkov. Obdiv vystriedala posvätná úcta a bázeň.

Hranica času sa ešte viac posúvala do minulosti, keď modlitbu ruženca vystriedal polhodinový koncert stredovekej inštrumentálnej hudby v podaní dvoch uznávaných umelcov. Juraj Korec, jeden z mála majstrov vo svojom odbore, hrá na 13 dychových renesančných nástrojoch, nástroje ladí aj zhotovuje. Medzi viacerými, ktoré si priniesol, bola aj replika najstaršieho nástroja šalmaj, predchodcu hoboja a anglického rohu, ktorý sa do Európy dostal aj s arabskou kultúrou pri návrate účastníkov križiackych výprav po roku 1100. Veľmi vzácne originály dychových nástrojov sú vystavené už iba v zbierkach múzeí. Druhý umelec, Ľuboš Ihring, hudobný teoretik, organista a čembalista, predviedol hru na klávesovom nástroji virginal, dávneho predchodcu klavíra. Replika tohto renesančného nástroja bola postavená v roku 1978 podľa nástrojov z regiónu stredného Talianska na prelome 17. a 18. storočia. Repertoár tvorili väčšinou diela z obdobia renesancie a raného baroka. Obaja Slováci žijú viac ako dvadsať rokov v Nemecku a pútnikom pripravili pekný hudobný zážitok.

Ak má práca srdce, stáva sa modlitbou

Slávnostná svätá omša sa tradične začala o 11. hodine a zúčastnilo sa na nej 15 kňazov. Hlavného celebranta, provinciála rehole bratov kapucínov, Miroslava Kulicha a ostatných, privítal gvardián kláštora brat Marián Turňa. Celá slávnosť i homília sa opäť niesli v duchu úcty a vďaky k sv. Jozefovi. Stanislav Kučák, vikár, správca Nábožného spolku sv. Jozefa pomocníka pri umieraní, v nej pripomenul nenápadnosť a skrytosť sv. Jozefa, ktorý mlčí, ale pritom hovorí a modlí sa prácou, pretože, kto pracuje so srdcom, ten sa modlí. Svätý Jozef nás všetkých učí spojiť každodenné činnosti s modlitbou a je dokonalým príkladom skúsenosti toho, že „ak má práca srdce, stáva sa modlitbou.“ Tiež pripomenul i činnosť Nábožného združenia sv. Jozefa na pomoc umierajúcim, ktoré sídli v tunajšom kláštore kapucínov a noví záujemcovia o členstvo sa doň v tento deň mohli prihlásiť. Ako vždy nasledovalo agapé a srdečné stretnutia s bratmi rehoľníkmi, terciármi, známymi, možno aj po dlhšom čase a všetci si mohli pochutnať na občerstvení, ktoré aj tento rok pripravili bratia kapucíni.

Smer Poniky

Päťdesiat nemšovských pútnikov sa po agapé rozlúčilo s Kremnickými Baňami a pokračovali do Ponik. Tu v ďalšom kláštore kapucínov na nich, s pripravenou prehliadkou gotického Kostola sv. Františka zo 14. storočia, čakal duchovný asistent stredoslovenského regiónu svetských františkánov, brat Karol Baran. Skupinka pútnikov si popri možnosti vyjsť na kopec strmšími a početnejšími schodmi, zvolila širšiu cestičku z dolnej ulice obce Poniky. Kláštor, ktorý zriadili v priestoroch starej katolíckej školy a kostol s vežou, stoja blízko seba a možno sa z nich dosýta kochať výhľadmi na okolitú prírodu, ktorá aj pútnikom zahrievala srdce a potešovala ducha. Kostol i farnosť Poniky bratia kapucíni prevzali 1. 5. 1995. Prišli sem z Podkoníc a zriadili tu dočasne noviciát, ktorý v roku 1998 preložili na Kremnické Bane.

Pútnici sa roztrúsili po sviežej pokosenej tráve, popoludňajšie slnko nabralo na intenzite a zapieralo sa o chladné steny kostola s bielou vežou a drevenou zvonnicou zo začiatku 19. storočia. Na začiatku bol kostol zasvätený sv. Jánovi Evanjelistovi a neskôr v 16. storočí postavili okolo neho kamenný múrik. Spravovali ho striedavo katolícka, a za čias reformácie i protestanská cirkev. Najťažšie časy prežíval počas tureckých vpádov v druhej polovici 17. storočia, kedy Turci Poniky i kostol dvakrát vyplienili. Od roku 1709 patrí katolíckej Cirkvi.

Do prítmnia kostola, či skôr kostolíka s jednou loďou, bočnou kaplnkou, kostnicou, sakristiou a presbytériom, väčšina vošla po prvýkrát a obdivovala početné dobové fresky na stenách, na strope i krídlový gotický oltár Panny Márie z roku 1512, či neskorogotickú krstiteľnicu. Keď sa lavice zaplnili, brat Karol všetkých privítal, zapol obrazovku monitora a začal oživovať príbeh vzácnej františkánskej svätej. Po prvých faktoch a ukázkach historických dokumentov a potrétov, sa mlčky vzdialil a odrazu, nečakane zalialo interiér silné svetlo. Z lavíc sa ozvalo zborové óóó... Steny odhalili svoju jedinečnú krásu, ožili jasnými farbami, vďaka reštaurátorským prácam a komplexnej obnove, ktoré prebiehali v rokoch 1971 - 1992. Medzi najstaršie nástenné maľby z druhej polovice 14. storočia patria výjavy sv. Juraja v súboji s drakom a Narodenie sv. Jána Krstiteľa. Fresky sa zachovali vďaka 200 ročnému nánosu hrubej omietky z vápna, ktorú naniesli pri prestavbe gotického klenotu počas reformácie.

Scéna vyzerala akoby sa otvorili knihy Starého a Nového zákona. Symboly, hrdinovia, proroci, apoštoli, svätci a príbehy, ktorých význam brat Karol pútavo vysvetlil. Upozornil tiež na veľmi zriedkavé vzácne zobrazenie niektorých výjavov vyjadrených neobvyklým spôsobom, napríklad boj diabla a Matky Božej o dušu v hodine smrti, či Umučenie Pána. Všetko podstatné z učenia Cirkvi v stredoveku, aj podoby vtedajších panovníkov Uhorska, sú tu zaznamenané. Prehliadka vzbudila veľký záujem a ukončili ju odpovede na mnohé otázky.

V znamení Piesne Brata Slnka

Nasledoval krátky presun do Bylinkovej záhrady sv. Františka, ktorá sa rozprestierala na dlhšom svahu, s bohato zastúpenými známymi i menej známymi liečivými bylinami, ktoré brat Karol s láskou pestuje, suší a mieša z nich liečivé čaje. Všetky vrecúška, ktoré

boli k dispozícii pri výchoде z kostola, si pútnici radi odniesli domov. Do svahu je zakomponovaná aj malá Kaplnka brata Slnka. Táto pekná mozaika, okrem postavy sv. Františka, znázorňuje aj všetky základné druhy stvorenia. Bratia a sestry z miestnych františkánskych bratstiev z Nemšovej a Považskej Bystrice pri nej spoločne predniesli Pieseň brata Slnka, tzv. Chválospev stvorenstva, ktorý práve v máji pred 800 rokmi zložil ťažko chorý sv. František na oslavu Boha.

Požehnaný deň, naplnený krásou navštívených miest a duchovným povzbudením, pútnici ukončili tichou spomienkou a modlitbou za duše zomrelých na poslednom mieste putovania – na cintoríne pri Kolumbáriu, pohrebnom mieste pre uloženie urien potratených detí, na ktorom boli vyryté slová proroka Jeremiáša: „Skôr, než som ťa utvoril v matkinom živote, poznal som ťa....“

sr. Mária Marcela

Františkánská místa kolem nás

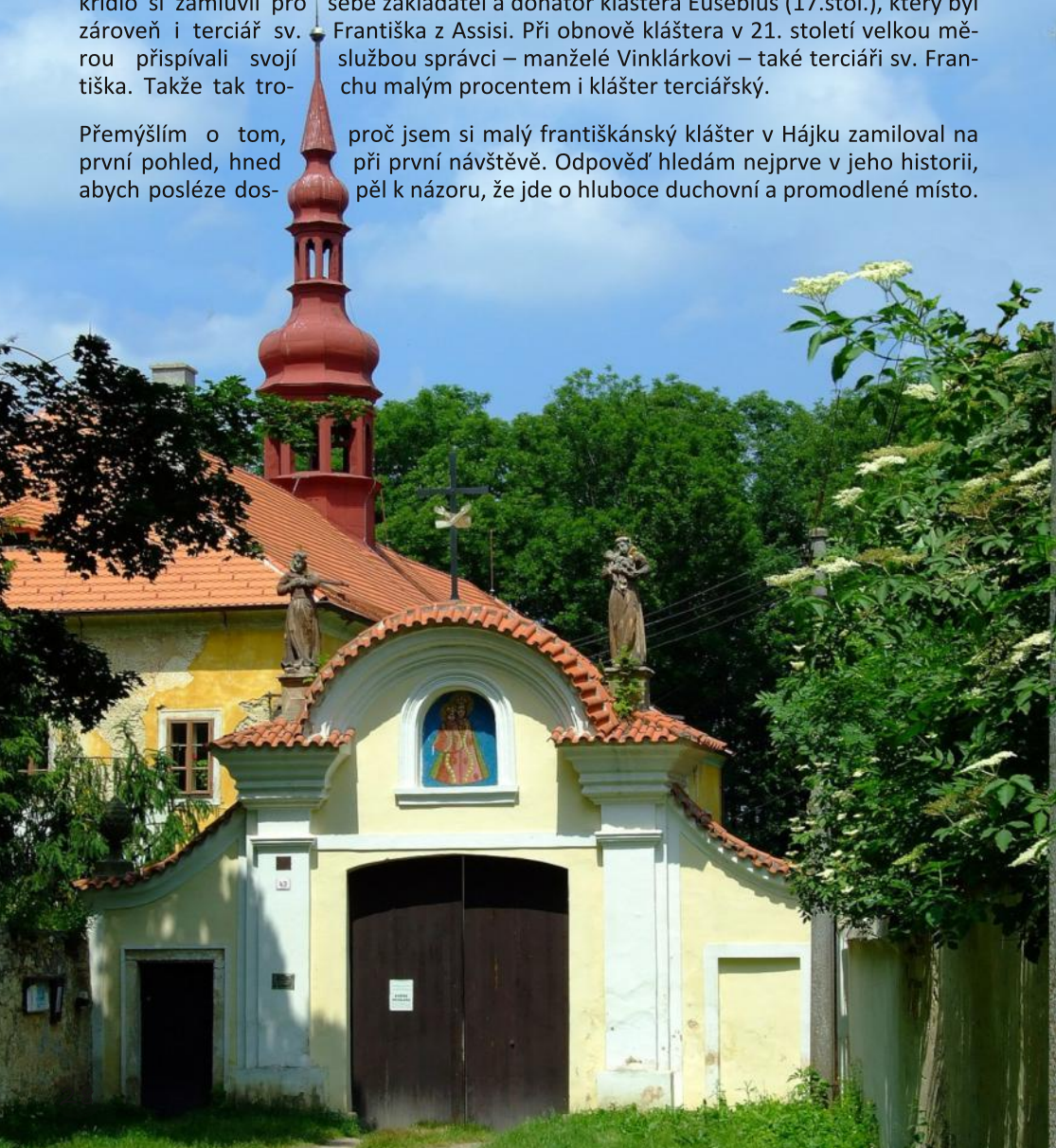
2. část

Hájek u Prahy – Františkánský klášter

15 km na západ od Prahy je malý františkánský klášter. Má dvě obytná křídla a třetí a čtvrté jsou ambity. Žilo v něm kdysi dávno dvanáct františkánských bratří a jedno křídlo si zamluvil pro sebe zakladatel a donátor kláštera Eusebius (17.stol.), který byl zároveň i terciář sv. Františka z Assisi. Při obnově kláštera v 21. století velkou měšloužbou správci – manželé Vinklárkovi – také terciáři sv. Franchu malým procentem i klášter terciářský.

Přemýšlím o tom, první pohled, hned abych posléze dos-

proč jsem si malý františkánský klášter v Hájku zamiloval na při první návštěvě. Odpověď hledám nejprve v jeho historii, pěl k názoru, že jde o hluboce duchovní a promodlené místo.

Na počátku vzniku kláštera byla velká víra v Boží pomoc. Víra plná odvahy. Následovala posléze velká vděčnost Bohu za jeho dary. A pak pokračovala úctou dědiců k příběhu předků. A k tomu je po staletí přidávána velká touha tisíců poutníků setkat se s naším Stvořitelem, milosrdným dárcem, vykonat obětní a kající pěší pout' na promodlené místo. Jako by byly k nejstarší Loreté v Čechách přímo přitahováni. V některých obdobích sem za modlitbou přišlo až 60 000 poutníků ročně. Františkánský klášter Hájek u Prahy je opravdu promodlené místo.

Kaple v noci

O zázracích spojených s hájeckou madonou Marií se dočtete níže v odkazu. Ten první zázrak byla prosba o mužského potomka. A pak přišlo splnění slibu. Když se dnes někdo marně snaží o potomky ve svém rodu, hledá lékařskou a vědeckou pomoc. Jen oduševnění lidé přidávají k cestě vědy i modlitbu k vyšší moci. Před staletími tomu tak nebylo a jedinou šancí, snad kromě bylinkářek, byla právě modlitba postavená na základě velké důvěry v Boží moc. A následovala velká vděčnost za Boží dar.

Jak je to dnes s vírou na území středních a západních Čech? Nic moc. Myslím, že velký rozdíl oproti Slovensku nebo Moravě.

Dřívější celospolečenské katolické vědomí už dávno ve středních a západních Čechách pominulo. Ony kraje jsou od katolické tradice skoro vyprázdněné. Stejně tak tomu bylo i v minulém století s klášterem v Hájku u Prahy. Za komunistické nadvlády zde byl nejprve internační sběrný tábor pro vězněné kněží a později vojenské skladiště. Byla zde nastolena atmosféra ateistické lhostejnosti, lajdáctví, neúcty, nevíry a hlupáctví. Klášter byl postupně devastován až skoro k rozpadnutí.

Ale víra Bohu věrných Čechů přežila, jako nezničitelné podhoubí a znovu jako zázrakem vyrašila. Do Hájku však (podobně jako do Santiago de Compostela), putují i lidé, kteří sice nepatří k žádné náboženské denominaci, ale kterým v životě něco chybí. Smysl života? Marnost všeho počínání? Smrtelnost?...

manželé Vinklárkovi

Klášter převzali do svých rukou po roce 1989 opět františkáni OFM sice chudí, ale plní důvěry v Boží pomoc. Do obnovy se zapojilo mnoho nadšených laiků. A také manželé Vinklárkovi, naši terciáři. Vypráví: *„Atmosféra poničeného kláštera nás hned okouznila. Blízkost bratřím františkánům nás přivedla do Františkánské rodiny a jsme vděční že jsme její součástí.“* Klášter má dnes novou střechu, opravený refektář, opravenou kapli. Stále více poutníků navštěvuje místo klidu a modliteb. Jsou jich stovky. A vznikají spolky na obnovu tradic. Na obnovu poutní cesty. Na obnovu někdejší slávy poutního místa.

Tak tomu bude i s katolictvím. Po každém úpadku v dějinách vždy nastoupila s Boží pomocí obnova církve. Skutečná obnova a reforma nikdy nenastala z vrchu, z moci instituce, ale zdola, od toužících lidí. Pramenila z obnovené víry obyčejných lidí, tak jak tomu bylo například při velké obnově celé církve skrze prostého sv. Františka z Assisi.

Luboš Kolafa

pohled na klášter z ptačí perspektivy

Pokud vás zajímá historie:

Florián Jetřich Žďárský měl sice velký majetek, ale ten ke skutečnému štěstí nestačí. Florián neměl mužského dědice. Proto slíbil roku 1621 Pánu Bohu a P. Marii postavit na svém panství Loretu, narodí-li se jeho choť. Šlo o jednu z prvních kopií Svatého domu (Casa Sancta) v italském městě Loreto, o kterém se věřilo, že v něm žila v Nazaretě Panna Maria a že jej přenesli z Galileje do Itálie andělé po vítězství islámu ve Svaté zemi. Následujícího roku 1622 vykonali šťastní rodiče pouť do Loreta, jednak aby poděkovali za narození syna, jednak s cílem získat rozměry Svatého domu pro chystanou stavbu. Modlitby o dědice byly vyslyšeny a Eliška Korunka prý porodila téhož roku syna Františka Adama Eusebia. Z Loreta si také přivezli sochu Madony, která byla posvěcena dotykem s původní sochou loretánskou. František Adam Eusebius se narodil až roku 1623 a po jeho narození položil jeho otec dne 12. června 1623 základní kámen hájecké Lorety. Pro velký počet poutníků byla kaple za pár let rozšířena. Kardinál ji po třech letech opět navštívil a rozšířenou nově vysvětil 8. září 1630. Hrabě Florián Jetřich, císařský komorník a nejvyšší dvorní maršálek, zemřel dne 7. května 1653. Jeho choť, která mu dala vedle syna a dědice ještě šest dcer, ho přežila na onen svět již roku 1649. O hájeckou Loretu pečoval po 35 let poustevník, žijící v domku u kaple. Syn Floriánův František Adam Eusebius, pán na Kladně, Tachlovicích, Újezdě a Letovicích, hejtmán kraje Slánského a terciář sv. Františka z Assisi se postaral o duchovní správu Loretánské kaple v Hájku velkoryse. Založil zde roku 1659 klášter pro 12 františkánů.

Úcta k místům s vyslyšenou modlitbou byla v minulých staletích velká. Podle svědectví arcibiskupské kanceláře ze 7. prosince 1722 navštěvovalo Hájeckou Loretu ročně průměrně 60.000 poutníků. Podporou k vykonání pouti nebyly jen plnomocné odpustky, kterými byla loretánská kaple v Hájku nadána, ale především zázraky ke kapli se pojící.

Výpisky o historii jsou z textu od Dr. Karla Beránka z webu: <https://hajek.ofm.cz/>
Více o klášteře na této adrese:

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1185258379-cesty-viry/214562215500003/>

Národné formačné stretnutie

Tohtoročné národné formačné stretnutie sa konalo koncom apríla, v dňoch 25. 4. – 27. 4. 2025 v Melčiciach. Prihlásilo sa naň 40 záujemcov, predovšetkým formátorov, vrátane ich zástupcov, či pomocníkov. Tohtoročné stretnutie malo dve časti. Pracovnú, ktorá bola zameraná na služby v bratstve OFS, mal ju na starosti národný formátor Martin Dulaj a duchovnú časť, ktorej hlavnou témou bolo 800. jubileum Chválospevu stvorenia, ktorý zložil sv. František z Assisi, mal ju na starosti páter Stanislav Rok OFM Conv.

Hoci sa program začínal až podvečer, mnohí účastníci stretnutia prišli už oveľa skôr, aby sa stihli ubytovať a po kratšej, či dlhšej ceste si aj oddýchnuť. Bolo príjemné sledovať, ako sa niektorí z nich navzájom s radosťou zvitavali, najmä keď sa už poznali z predchádzajúcich podujatí.

Stretnutie sa začalo spoločnou modlitbou vešpier a svätou omšou. Po nej sme sa posilnili aj na tele a potom sme sa už všetci zišli v prednáškovej miestnosti na prvé stretnutie s Martinom. Hneď v úvode sa poďakoval všetkým zúčastneným bratom a sestram, že prijali službu na akejkoľvek úrovni a za každú službu, ktorú vykonávali a vykonávajú. Túto skutočnosť si veľmi váži a ďakuje Bohu za každého z nich. Upozornil, že všetko, čo si povieme o službách, bude sa týkať každej úrovne, teda miestnej, regionálnej i národnej. Niektoré myšlienky čerpal od P. Cyrila Brázdu OFM z jeho prednášky z roku 2002.

Ponúkam vám niekoľko myšlienok z jeho príhovoru:

Bratstvo na každej úrovni vedie rada. Boh volá do života s ním rôznym spôsobom a jedným zo spôsobov ako žiť s Bohom je prijať službu v rade. Táto služba je duchovným povolaním. Nie je to odmena za zbožnosť alebo aktívnosť v bratstve, ale je pozvaním od Boha slúžiť bratstvu tak, ako slúžil Kristus, v pokore, vernosti a láske. Je jedno či budem minister, viceminister, tajomník, formátor alebo pokladník, v každej službe sa môžem pripodobniť Kristovi. Keď sa pozrieme na evanjelium Mk 10,45 – „Veď ani Syn človeka neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale aby slúžil...“ Ježiš nám ukázal, že skutočný vodca je ten, kto slúži. Tento citát si zobrať za svoj i náš, už zosnulý Svätý Otec, pápež František

a toto potom aj konal. Navštevoval väzňov, prijímal bezdomovcov a doslova im umýval nohy. A keď to už nedokázal, pre chorobu a slabosť, prejavil im aspoň svoju blízkosť. Vždy nachádzal nový spôsob, ako uskutočniť to, čo pokladal za dôležité. Ten kto miluje, jeho láska môže byť veľmi vynaliezavá. Aj sv. František z Assisi vnímal tento obraz z evanjelia. Slúžil celým srdcom – nechcel byť nad

bratmi, ale túžil žiť medzi nimi. Keď sa zriekol svojej služby vedenia rádu, ani potom nestratil svoju autoritu. Lebo autorita nemusí byť vždy spojená so službou, ale získava sa blízkosťou ku Kristovi, teda pokorou. Ak sú brat či sestra, autentickí, skutoční, ak sa do služby vložia celým srdcom a čas ich služby pomínie, ich autorita môže pretrvávať i naďalej. Jednou z františkánskych črtí je, že služby nie sú trvalé. Majú sa striedať. Ak sa

nejaký brat alebo sestra upne na svoju službu, to nie je dobré. Služba je vždy dočasná. V bratstve nejde o to niečo urobiť, ale byť darom pre druhých. Služiť znamená byť dostupný, vnímavý, otvorený a často i trpezlivý, keď veci nejdú podľa mojich predstáv. Som napr. minister, mám nejakú predstavu o fungovaní svojho bratstva a snažím sa to v ňom aplikovať. No bratia a sestry potrebujú zažiť niečo iné – moju premenu. Keď budem pracovať na svojej vlastnej premene, potom aj bratia a sestry v bratstve budú túžiť po premene. Musím im ísť príkladom. Je to ako v rodine – deti sa učia príkladom od svojich rodičov. Vo svojom bratstve nechajme slobodu prežívania spoločnosti s Bohom. Teraz, na tomto stretnutí sme tu, aby sme sami seba premenili a svojou premenou, svojim pokáním, obnovou, môžeme potom spôsobiť to, že aj iní sa môžu začať meniť. Dajme priestor Božej láske a ustúpme zo svojich predstáv. Rozhodujme sa vo svetle evanjelia. Celý Františkov život bol návrat k evanjeliu.

Je dobre, keď sa služby menia, keď sa v nich striedame, lebo každý z nás má iné dary. Jeden má dar rozlišovať, iný má pokojné srdce, ktoré zmierňuje napätie. Ďalší vie povzbudiť, motivovať, vypočuť,... Všetky tieto dary sú dôležité pre rast bratstva. Položme si otázku: vnímam svoje dary ako nástroj služby, alebo ich nechám zakopané zo strachu, pohodlnosti alebo neistoty? Máme objavovať, nachádzať a vidieť svoje dary, ktoré nám Boh daroval, a ktoré sme si ničím nezaslúžili. Boh nás volá do služby nie preto, že sme dokonalí kandidáti, ale preto, že nás pozná a dôveruje nám. Aj cez našu krehkosť môže pôsobiť, ak sa mu otvoríme. Poznáme príbeh z Písma o Gedeonovi. On má svoju predstavu boja, no Boh chcel ukázať svoju moc a slávu. A väčšinou to tak býva, že keď je niekto veľmi silný, dobrý a zdatný, tak tam má Boh veľmi málo priestoru. Ak človek vníma, že nemá veľmi veľké danosti, ale ide do toho s otvoreným srdcom, vtedy sa môže udiť to, že Boh môže zjaviť svoju moc a slávu a môže cez tvoju službu v bratstve vykonať veľké veci.

No služba je i cesta k svätosti. Byť v rade bratstva neznamená iba robiť niečo pre bratstvo, ale znamená to nechať bratstvo formovať mňa. Je to ako s drahokamom, ktorý treba nejakým spôsobom opracovať. Každý z nás je takým drahokamom v Božom vni-

maní. Môžeme rásť v láske, trpezlivosti, zodpovednosti a pokore. Služba sa stáva miestom môjho obrátenia, mojej osobnej cesty k svätosti. Práve službou sa môžem stať svätým. Piatok sme ukončili eucharistickou adoráciou.

V sobotu bol program trochu upravený, kvôli pohrebu Svätého Otca Františka vo Vatikáne. Po ranných chválach a raňajkách sme mali dve prednášky na tému Chválospevu stvorenia a potom sme využili možnosť, cez diaprojektor, sledovať pohreb pápeža Františka. Po jeho skončení program pokračoval obedom, odpočinkom a ďalšou prednáškou pátra Stanislava.

Vo svojich príhovoroch - v prednáškach i kázňach nám postupne pripomenul život sv. Františka z Assisi, jeho detstvo, mladosť i hlboké obrátenie k Bohu. Jeho nový postoj, neskôr nazývaný františkánsky, charakterizovala láska ku každému živému stvoreniu, radosť zo života, úcta k sebe i k druhým, chudoba, pokora a plnenie Kristovho príkazu opustiť všetko a nasledovať ho. František bol veľmi citlivým a emotívnym človekom, básnikom, estétom, no bol predovšetkým mystikom, ktorému všetko naokolo hovorilo o Bohu a svedčilo o jeho prítomnosti. Z jeho srdca pramenila potreba neustáleho, hlbšieho poznania Boha. Vnímal krásu prírody, harmóniu stvorenia, že človek nemá vládnuť, ale slúžiť. Všetko má chváliť Boha – i smrť. V živote človeka neexistuje žiadny skutočný problém, lebo bolesť a utrpenie, nepokoj a smútok sa raz skončí.

K obrazu svätca z Assisi ako milovníka prírody nepochybne prispeli Kvietky sv. Františka. Ide o anonymné dielo, ktoré je zbierkou poviedok zo života svätca a jeho spoločníkov. Už samotný názov hovorí veľa. Kvety, ako malé, drobné rastlinky, odkazujú na myšlienku menších bratov, na pokorenie sa voči ostatným, ale aj na radostný život, ktorý je výrazom náboženského postoja, životného štýlu v šťastnom spojení s Bohom. Boh je prítomný v prírode, v prírodných silách.

František tento Chválospev napísal na sklonku života, keď zažil vrchol fyzickej a duševnej bolesti. Počas tejto agónie sa z hĺbky jeho uboleného srdca ozývali slová tejto piesne, ktorú prikázal bratom zapísať a naučiť sa. Jej hlavnou myšlienkou je chváliť najvyššieho, všemohúceho a dobrého Pána za všetko, čo dal a stále dáva ľuďom. Svet ospievaný Františkom je plný krásy, harmónie a pokoja, je tu naplánovaný poriadok a zmierenie. Ničivým účinkom živlov nevenoval žiadnu pozornosť. Pre neho bolo dôležitejšie, že už vo svete okolo seba videl nebeskú radosť a pokoj. Toto všetko opísal s veľkou jednoduchosťou, s použitím triezvych, ľahkých, každodenných slov.

Dostali sme aj otázku na zamyslenie: Čo by sme vyspievali v poslednej etape života my? Bol by to chválospev, alebo žalospiev? Každý z nás má svoje „kvietky“ - udalosti, ktoré sa stali v našom živote...

Po krátkej prestávke sme sa rozdelili do 5 skupín, a každá skupina zvlášť uvažovala nad jednou z piatich služieb, pričom sme sa zamerali na oblasť zodpovednosti, začo je tenktorý brat, či sestra zodpovedný v danej službe a aké dary by mu v tom pomohli. Každá skupinka si vybrala svojho „hovorcu“, ktorý všetky podnety spísal a potom po večeri, na spoločnom stretnutí, sme sa s nimi navzájom zdieľali.

A zrazu tu bol posledný deň – nedeľa Božieho milosrdenstva, ktorej súčasťou boli ranné chvály a svätá omša, celá, spolu s homíliou, zameraná na veľký Boží dar pre nás - Božie

milosrdenstvo. Počas posledného pracovného stretnutia, po raňajkách, nám Martin ponúkol aj svoje myšlienky, podnety a zamyslenia nad jednotlivými službami. Aspoň stručne:

Minister – nesie svoje bratstvo vo svojom srdci. Má si ho zamilovať. Má byť ako pastier. Potrebuje dar múdrosti a rozlišovania. Ochotu slúžiť, nie vládnuť. Schopnosť spájať.

Viceminister – byť druhý nie je menej. Je to tichá služba opory, na koho sa dá spoľahnúť, kto drží bratstvo, keď prvý nemôže. Je ako sv. Jozef, často v pozadí, ale nepostrádateľný.

Formátor – je ako záhradník. Nesie zodpovednosť za rast druhých, ale vie, že sám nerastie bez svetla a vody. Je ten, ktorý ukazuje cestu slovom, ale aj príkladom. Nemá viesť, ale sprevádzať. Dary: trpezlivosť, empatia a duchovné vedenie, láska k Božiemu slovu a k františkánskej charizme.

Tajomník – v tichu udržiava pamäť bratstva. Má mať zmysel pre poriadok a vernosť v drobnostiach. Dary: poriadok a spoľahlivosť, zmysel pre detail a zodpovednosť, tichá služba bez túžby po pozornosti.

Pokladník – spravuje nielen peniaze, ale dôveru. V duchu sv. Františka je dôležité nie mať veľa, ale narábať s tým múdro. Jeho služba je svedectvom čestnosti, zodpovednosti a otvoreného srdca. Dar: poctivosť a zodpovednosť, správne nakladanie s prostriedkami v duchu chudoby a solidarity.

Všetky prednášky a ostatné materiály (otázky na zamyslenie, modlitby v službách,...) z tohtoročného formačného stretnutia si môžu formátori nájsť vo virtuálnej knižnici určenej pre formátorov a ich pomocníkov, v časti Trvalá formácia - Formačné stretnutie 2025. Stretnutie sa definitívne skončilo spoločným nedeľným obedom.

C. Blanárová

Mariánska púť svetských františkánov v Prahe

V tomto roku sviatok Navštívenia Panny Márie, ktorý sa v Česku slávi 31. mája, pripadol na sobotu, kedy sa konal 287. ročník Mariánskej púte Prahou. Pozvanie českých bratov a sestier OFS sme dostali aj tohto roku a príprava na ňu sa začala už vo februári, aby sa zabezpečilo ubytovanie v hoteli Marianum. Postupne sa prihlásilo 47 pútnikov, najmä bratov a sestier OFS, ale boli medzi nimi aj sympatizanti sv. Františka a viacerí rodinní príslušníci. Náš národný minister OFS, brat Damián spolu s manželkou pricestovali do Prahy individuálne, ale celú púť absolvovali spolu s nami.

Aj v tomto roku sme mali pripravený program na celé podujatie - od štvrtka až do nedele. Pripravili ho pre nás bratia Irenej Mlčoch a Jozef Lacman z bratstva Praha-Spořilov a sestra Květa z rehole Školských sestier sv. Františka.

Vo štvrtok, na sviatok Nanebovstúpenia Pána sme spolu so sr. Květou OSF navštívili Břevnovský klášter, kde pôsobia bratia benediktíni. V kostole sv. Markéty nás čakal brat Martin OSB, aby nám predstavil ich mníšsky život a históriu príchodu do Prahy. V kostole sme mali priestor na spoločnú modlitbu a potom nás brat Martin previedol kostolom. Břevnovský kláštor je najstarším mužským kláštorom v Čechách. Podľa legendy ho založil v roku 993 knieža Boleslav II. a svätý Vojtech a spoločne s Markétskou záhradou je chránený ako kultúrna pamiatka Českej republiky. Po prehliadke kostola a záhrady sme sa naobedovali v reštaurácii „Na Marjance“. Svätú omšu sme v tento sviatočný deň prežívali v najväčšom a najvýznamnejšom pražskom chráme - katedrále sv. Víta.

V piatok ráno nás čakala naša sestrička Květa spolu s bratom Irenejom na zastávke električky „Malovanka“ neďaleko rehoľného domu školských sestier v pražskej štvrti Břevnov. V kláštornej kaplnke sme slávili svätú omšu, ktorú celebroidal P. Bartolomej OFM. Bohoslužba bola so spomienky na sv. Zdislavu, ktorá je patrónkou rodín. Páter nám v homílii opísal jej život. Svätá Zdislava z Lemberku bola česká šľachtičná a zakladateľka kláštorov a nemocníc. V r. 1907 bola vyhlásená za blahoslavenú a v r. 1995 pápežom Jánom Pavlom II. za svätú. Od roku 2000 je hlavnou patrónkou Litoměřickej diecézy.

Po sv. omši náš program pokračoval prezentáciou procesu a prípravy blahorečenia sestry Elišky Pretschnerovej OSF, ktorou nás sprevádzala sestra Zdislava Nosková OSF, postulátorka procesu blahorečenia Božej služobnice. Sr. Zdislava sa osobne poznala so sestrou Eliškou, ktorá bola generálnou predstavenou, keď vstúpila ako postulátka do rehole. Spomínala na jej láskavú ochuť a pomoc pri orientovaní sa v živote v spoločenstve a pri učení prijímať seba, ale i ostatných ľudí takých, akí sú. Sestra Eliška Pretschnerová OSF (1911-1993) bola žena verná Bohu aj človeku vo všetkých okolnostiach. Celým svojím životom naplňovala evanjelium a vo františkánskej jednoduchosti a pokore slúžila nielen sestram a Cirkvi, ale všetkým ľuďom.

Náš sprievodca, brat Irenej nám predstavil Dr. Františka Noska (1886-1935), kresťana, politika a františkánskeho terciára, ako kandidáta na blahorečenie. Jeho činnosť bola mnohostranná, zahrňovala oblasť politickú, ekonomickú, právnu, sociálnu aj osvetovú. Ako praktizujúci kresťan pokladal politiku za službu blížnemu. Dlhé roky bol poslancom parlamentu a ministrom vo vláde prvej Československej republiky. Bol realista, ale súčasne plný dôvery v Boha, takže presadzoval slušnosť a morálne zásady. Jeho najsilnejšou zbraňou v politickom boji bolo, že nikdy neklamal.

Po obede sme sa presunuli na Strahov do kostola Nanebovzatia Panny Márie, ktorý spravujú bratia premonštráti. V kostole nás čakal správca kostola P. Mikuláš O.P., rodák z Lendaku. Začali sme moderovanou adoráciou s požehnaním. Potom nasledovala prehliadka prekrásneho chrámu, výklad histórie rádu premonštrátov i jeho zakladateľa sv. Norberta. Program toho dňa bol veľmi zaujímavý, povzbudivý a mimoriadne poučný. Veľká vďaka za to patrí našim sprevádzajúcim.

V sobotu, tretí deň púte sme sa dopravili do kláštora kapucínov, kde sme v kostole Panny Márie Anjelskej slávili svätú omšu, ktorú celeburovali bratia kapucíni spolu s generálnym duchovným asistentom OFS, pátrom Thomasom OFMCap. Pre českých bratov a sestry SFRŽ sa púť spájala aj s medzinárodnou vizitáciou. Vizitátormi boli sestra Dina z Ukrajiny za CIOFS a spomenutý P. Thomas OFMCap z Angoly. Po svätej omši sme sa na krátky čas rozdelili, českí svetskí františkáni sa stretli na besede s vizitátormi a my sme boli pozvaní na agapé v refektári a v krásnej kláštornej záhrade. O 13.00 hodine sme sa spoločne presunuli do kostola v Lorete, kde sme sa modlili Františkánsky ruženec. Púť pokračovala tradične po trase Loreto – Kostol narodenie Pána, Kostol Panny Márie Víťaznej – s Pražským Jezuliatkom, Kostol sv. Františka pri Karlovom mostom – spravujú križovníci, Mariánsky stĺp na Staromestskom námestí, Kostol sv. Jakuba - minoriti, Kostol sv. Jozefa – kapucíni na Námestí republiky a ukončenie púte pri františkánskom kláštore, Kostol Panny Márie Snežnej. Nasledovala rozlúčka, poďakovanie za pozvanie a vyhlásenie termínu púte v roku 2026. Zaspievali sme Magnifikat na oslavu a poďakovanie Panne Márii a P. Thomas OFMCap nám udelil záverečné požehnanie.

Záver nášho putovania a nedeľňajší program nám zabezpečil brat Jozef Lacman v kňazskom seminári v pražských Dejviciach, ktorý sa nazýva aj „malý Vatikán“ pre svoju kupolu a výzdobu. Svätá omšu celeburovali pátri premonštráti zo Strahova. Bola to rodinná bohoslužba s veľkým počtom detí a pre nás krásne ukončenie nášho pobytu v Prahe.

Tieto dni sme prežili v skutočnej bratskej láske, porozumení a prišlo nám aj príjemné jarné počasie. Verím, že tak ako ja, aj ostatní pútnici vnímali rovnako intenzívne tieto požehnané dni plné milostí. Pán Boh nech odmení všetkých, ktorí nás podujatím sprevádzali a nech spomíname na tieto dni v radosnom očakávaní nasledujúceho ročníka.

Monika Olečková

Z „malej“ trnavskej Compostely do Porciunkuly

Pestrosť milostí prúdiacich z nášho povolania ma vždy dokáže prekvapiť aj uistiť o všadeprítomnom Božom, láskavom pôsobení. Bol koniec júla. Bola som už unavená z práce a svojím spôsobom na mňa doliehala aj zodpovednosť za všetkých mne zverených. Väčšina to poznáme, napriek tomu, že ich všetkých milujeme, občas by sme chceli byť až neviditeľní a iba sa tak v úzadí vyskytovať v šedi hmly a chvíľu nič a nikoho neriešiť. Vypísala som si dovolenkový lístok, naplánovala s rodinou spoločný čas, no už na druhý deň sme stáli pred novou úlohou. Pár mesiacov sprevádzam mne blízkeho, onkologického pacienta. Liečba mu pomáha, no pridružili sa vedľajšie účinky a tak bolo nevyhnutné riešiť zdravotný stav. Pribudli denné ožarovania. Celý týždeň. Môj dovolenkový, zapíšťala niekde v hĺbke moja duša. A hneď ma aj upozornil na modlitbový úmysel, ktorý som si na konci týždňa napísala ako predsavzatie na čas oddychu: Byť horlivejším a pozornejším hľadačom BOHA aj v tých najobyčajnejších situáciách, stretnutiach a zastaveniach. Vypnúť sa z pracovného nasadenia a zostať vo väčšej Božej dôvere, odovzdanosti, stať sa jednoduchšou ale o to úprimnejšie prežívať modlitbu aj sviatostný život. Nedeľné evanjelium sa nieslo v rovnakom duchu: „Podťe vy sami do ústrania na pusté miesto a trochu si odpočinite.“

A tak sme sa nanovo nadýchli a odovzdane trávili všetky dopoludnia na rádioterapii. Vždy v rovnakom čase sa za Igorom zatvorili dvere čakárne a ja som ten čas obetovala spolu s modlitbou sv. ruženca pozorujúc pri tom pacientov. Často skončíme v družnom rozhovore. Inokedy len sledujem situáciu na oddelení. Aj to je pre mňa Božia vôľa na ten deň. Byť s nimi. Láskavo a s empatiou. Očami im hovorím, že existujú. Keď nevieme nájsť tie správne slová, blízkosť a prítomnosť to povie za nás. Pán vie, že je to ťažké a náročné obdobie, ON je ten, ktorý nás usmerňuje aj podopiera. ON je ten, ktorý hovorí: „Poď a nasleduj ma“... a nájdeš svoj osobný čas na spracovanie toho, čo má prísť.“ Bolo krátko popoludní, práve sme sa vrátili z rádioterapie keď som sa celkom spontánne rozhodla vycestovať do Trnavy k našim františkánom, na spoveď aj sv. omšu. Kostol sv. Jakuba je môjmu srdcu blízky už niekoľko rokov. Mám to bližšie z nášho mesta a cítim sa tam ako doma. “Toto je čas vášho posväcovania“, prihovárал sa brat Karol OFM v úvode sv. omše. Dokonca slávnostnej. V ten deň bolo sv. Jakuba a môj drahý kostolík je malou trnavskou Compostelou so všetkými milosťami, ktoré tento slávnostný deň prináša. Sv. Jakub pochádzal z Betsaidy pri Genezaretskom jazere v Palestíne. Jeho rodičia boli rybár Zebedej a Mária Salome, ktorá bola dcérou Márie Kleofášovej a sestrou dvoch neskorších apoštolov, Judu Tadeáša a Jakuba Alfeja. Ježiš ho povolal hneď po Petrovi a jeho bratovi Ondrejovi aj s mladším bratom Jánom, keď na lodi spoločne so svojim otcom opravovali siete. Prečo o nich píšem? Aj apoštolí boli obyčajní ľudia, bez výnimočných sklonov k dokonalosti. Do svojho apoštolského povolania museli po Ježišom boku ešte len dozrieť za pomoci spoznávania a prijímania Božej vôle. Aké povzbudzujúce aj pre nás, ktorí sa stále cítíme nehodní Ježišovho nasledovania. Zaostávame v slepých uličkách zlomení starosťami „o tento svet“ a to dôležité, naše povolanie nám bez bratstva chradne a postupne.

„Spolu s Petrom boli Jakub a Ján pozvaní Ježišom k dôverným a významným udalostiam. Boli pri vzkriesení Jairovej dcéry, tiež pri Premenení na vrchu Tábor aj v Ježišovej blízkosti v Getsemanskej záhrade.“

Moji drahí, neodmietajme podobné Ježišove pozvania do našich vlastných getseman-ských záhrad. Ak je Božia vôľa, že naše miesto je teraz pri niekom blízkom, ktorý nás potrebuje, aj to je súčasť nášho povolania. Ja som si neustále vyčítala, že nie som na stretku, že musím zrušiť účasť na národnej púti... Po jednom úprimnom a láskavom rozhovore s duch. asistentom som pochopila, že ani pre Františka sa cesta k svätosti neobmedzovala len na život v bratstve alebo spoločenstve, ale zahŕňala praktický každodenný záväzok žiť evanjeliové hodnoty všade a tiež s potrebou „neustáleho obrátenia“. Učil, že láska k Bohu sa musí odrážať v službe druhým, pretože v službe núdznym, chorým a prenasledovaným slúžime samotnému Kristovi.

Po skončení svätej omše bola vystavená Sviatosť oltárna. Toto sú presne tie pozvania (priala by som si ich viac), keď sa unavená odovzdávam počas adorácie do Božej neko-nečnej dôvery a potom mnou prenikne silná vlna lásky a uvedomenie si, že patríam do františkánskej rodiny, ktorá mi ukazuje aj v tomto momente, v tejto situácii, ako žiť život podľa evanjelia. Lebo skutočne nasledovať Krista znamená: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba! Každý deň nech vezme svoj kríž a nasleduje ma.“ Ako ľahko sa nesie to sladké a príjemné, no Ježiš nás upozornil, že nasledovať Ho znamená prijať aj ťažké situácie, krízy, krivdy, rozhodnutia. Vytrvať aj keď sa zmenia okolnosti inak, ako sme dúfali. Ukazuje mi a učí ma zostať pozornou na Boží hlas, Jeho usmernenie, žiť svoje povolanie aj v tejto novej službe, dáva mi priestor na stíšenie. Keď sa nenecháme situáciou zaťažovať, odovzdáme ju, je až neuveriteľné ako sa môžu veci vyriešiť. „Podľa nasleduj ma“... JEHO slová ma sprevádzajú... Nevieme ľudsky urobiť viac ale BOH áno: „Pane, dôverujem Ti, TY máš svoj plán. Nevieť aký, ale TY sa nemýliš, TY vieš, že v tejto situácii nikto z nás nechce byť, no ak je z nejakého dôvodu potrebná, prijímame ju.“ A v takomto duchu nám plynú dni. Tie plné dôvery sa mi striedajú s obavami aj ľútosťou. Boh má svoj plán s každým z nás. Aj keď to zabolí, lebo za tou bolesťou je veľa vecí – zmätok, hnev, pocit nespravodlivosti, frustrácia, bezmocnosť, strach,... no vždy za tým všetkým, alebo nad tým všetkým je LÁSKA. Vo všetkých JEHO podobách, v citlivej lekárke, v empatickej pani na dôchodku, vo všetkých vás, ktorí nás podopierate modlitbami ale aj v drahých, ktorí nám odchádzajú. Keď už to musí takto byť, tak nech v nás žije za to všetko dopriate vďačnosť za čas, ktorý nám bol spolu daný. Za všetko, čo môžeme spolu prežiť, naučiť sa od seba, všetky tie milé, malé, drobné ale vzácne veci..

Práve sa končili moje dovolenkové dni, keď prišlo pozvanie k službe stráženia kostola počas adorácie na slávnosť Porciunkuly. Nebeský Režisér má tie najlepšie načasovania. A tak môžem načerpať novú silu aj duchovné povzbudenie pre svoje povolanie odhodlaná nebáť sa vziať veci do hĺbky svojho srdca aj keď sú ťažké, tak ako ma učí František. Pri každodennom rozhodovaní voliť si jednoduchosť (pre mňa tvorivú) aj keď nedokonalú, ktorá nechce premôcť ostatných v názoroch ani postojoch. Som občas unavená, nahnevaná a práve preto môžem naplno zažívať znovu a znovu to vzácne Božie vyladovanie medzi duchovným nadýchnutím a aktívnym životom.

To je moja „porciunkula“ v tomto čase. Zahŕňa poslušnosť Pánovej vôli, aj keď túžim, aby boli veci inak. Veľmi si želim, aby táto bolestivá skúsenosť nezostala len spomienkou ale (jedného dňa, prebolená) stala sa službou lásky ako súčasť františkánskeho povolania.

SPOMIENKA NA BRATA ŠTEFANA VLKA V DETVE

Pri príležitosti 50. výročia prechodu do večnosti si 9. a 10. mája detvianske bratstvo OFS pietnou spomienkou pripomenulo františkánskeho terciára, brata Štefana Vlka, ktorého mnohí z nás vnímajú ako apoštola Podpoľania a nekrvavého mučeníka komunizmu. Tento mimoriadne pracovitý a nezlomný muž o sebe skromne hovorieval, úspešne sa brániac starobnému dôchodku, keď už mal naň nárok, že on je na dôchodku u Pána Boha. Celý život totiž robil bezplatne a neprijímal žiadne peniaze, preto ani v starobe nechcel žiadnu podporu a nie to ešte od zriadenia, ktoré ho prenasledovalo pre vieru...

Pietnu spomienku sme začali v piatok podvečer (9.5.), v deň výročia, sv. ružencom a sv. omšou, obetovanou za Štefana. V sobotu sme sa stretli na poludnie v pastoračnom centre, kde sme sa spoločne s hosťami zdieľali nad úryvkami z rozsiahleho Štefanovho životopisu ako aj nad autentickými spomienkami prítomných hostí (jeho pamätníkov). Spomienku sme ukončili položením kvetov na Štefanov hrob a krížovou cestou na kalvárii, doplnenou na jednotlivých zastaveniach o Štefanove myšlienky. Krížová cesta s výstižným názvom "Za mnou pôjdeš", bola dojemným zážitkom, ktorý sa nás dotkol v našom najhlbšom vnútri. O živote nášho terciárskeho brata Štefana veľa prezrádza aj jeho životné krédo: „DOKONALE PRIPRAVENÝ TRPIEŤ ZA KRISTA A S KRISTOM," ktoré sa prihovára okoloidúcim z kríža na jeho hrobe.

Štefan Vlk sa narodil 20. augusta 1905 v Drahovciach na západnom Slovensku do chudobnej rodiny manželov Juraja a Emerencie. Bol pokrstený v deň svojho narodenia, na sviatok sv. Štefana. Rodina Vlkovcov so štyrmi deťmi bývala bezprostredne pri Váhu. Pre Štefana bola rieka celým jeho životom. Miloval rybárčenie a postupne sa vypracoval na uznávaného prievozníka a znalca Váhu. Ľahko sa učil a bol veľmi zručný. Počas vojenskej služby bol povýšený na desiatnika, velil družstvu a naučil sa sám, svojpomocne nemecký jazyk.

S rybolovom súvisí aj Štefanov mystický zážitok. Keď raz v noci boli spolu s bratom Jozefom chytať ryby na Váhu, mali videnie ukrižovaného Krista. Štefan počul, ako sa mu Ježiš prihovára: „Za mnou pôjdeš!“ Jeho brat kríž videl, ale hlas nepočul. Po tomto zážitku sa Štefan rozhodol radikálne zmeniť svoj život, začal denne čítať Sväté písmo, zúčastňovať sa bohoslužieb a konal rôzne skutky pokánia.

Pri čítaní evanjelia o bohatom mladíkovi sa rozhodol opustiť domov, ale nevedel kam ísť. Nasadol teda na bicykel a šiel. Cestou sa modlil, aby sa zastavil tam, kde chce Pán Boh. Zvláštnym Božím riadením sa v roku 1933 dostal do Detvy. Štefan tu pracoval u ľudí len za ubytovanie, stravu a ošatenie. Bol zbožný a ku všetkým milý. Mal zvláštny dar humoru, každého vedel rozosmiať a pobaviť. Deťom vymýšľal zaujímavé rozprávky s kresťanským pozadím. Pred II. svet. vojnou na bicykli navštívil Lurdy i Rím. Po návrate sa snažil žiť vieru ešte horlivejšie v modlitbe a odriekaní. O prácu nemal núdzu, lebo bol veľmi šikovný.

Počas II. svetovej vojny narukoval a po potlačení SNP sa dostal do zajatia v Nemecku. V koncentračnom tábore mu pomáhal jeho predošlý asketický spôsob života, modlitba a ovládanie nemčiny. Po návrate sa začal viac venovať opusteným, chorým a službe v kostole. Keď nastúpili k moci komunisti a s nimi rôzne perzekúcie a krivdy, navštevoval postihnuté rodiny a rôznym spôsobom im pomáhal. V roku 1953 bol menovaný za detvianskeho kostolníka. V kostolnej veži pod zvonmi si zriadil dielňu a malú izbičku (1,5x2m) v ktorej býval. V dielni ľuďom opravoval modlitebné knižky, vyrábala ružence, sošky svätých, ktoré aj sám maľoval. Na veľké drevené poľné kríže s detvianskymi ľudovými motívmi vyrábala korpusy Pána Ježiša a podľa potreby ich premaľovával.

V polovici februára 1958 bol Štefan Vlk zatknutý štátnou bezpečnosťou a za šírenie náboženskej literatúry bol odsúdený na 4 roky odňatia slobody nepodmienečne. Vo výkone trestu v Přebrami a neskôr vo Valdiciach pracoval veľmi usilovne, no v nedeľu a cirkevné sviatky pracovať odmietal. Za trest dostával samotku. Niektorí spoluväzni mu vysvetľovali, že pokiaľ je nútený pracovať v nedeľu, nemá za to hriech. No on sa vždy riadil svojím svedomím. Počas 13 mesiacov výkonu trestu vo Valdiciach bol 250 dní na samotke. Väzni mu z obdivu dali titul – duchovný tank. Na slobodu sa dostal po vyhlásení amnestie vo februári 1962 a vrátil sa späť do Detvy.

Štefan Vlk bol veľký ctiteľ Panny Márie a členom Tretieho rádu sv. Františka z Assisi. Zomrel v povesti svätosti 9.5.1975. Dostal infarkt počas jazdy na motorke, keď išiel opravovať kríž pri ceste smerom k obci Dúbravy.

text a foto: sr. MziTa, bratstvo Detva

(redakčne upravené, zdroj: VALENT, F.: Nezlomený diablom. 1 vyd. Zvolen: JAS, 1996)

LÁSKA SA ŽIVÍ POZNANÍM Biblické čítanie v Nemšovej

V polovici decembra minulého roka bol miestnym bratstvám na doporučenie Národnej rady OFS poslaný zaujímavý projekt Čítanie Svätého písma a Katechizmu Katolíckej cirkvi. Boli sme pozvaní novým spôsobom bližšie sa oboznámiť s učením Cirkvi, ktoré obsahuje rozpis textov na každý deň v roku zo štyroch oblastí - Starého zákona, Knihy Žalmov, Nového zákona a Katechizmu Katolíckej cirkvi. Lásk k Bohu sa živí poznaním jeho Slova a my františkáni podľa Reguly a vzoru nášho zakladateľa sv. Františka túto lásku máme neustále posilňovať častým čítaním a rozjímaním Slova inšpirovaného Duchom Svätým. V nemšovskom františkánskom miestnom bratstve reagovali na výzvu, a keď sa o iniciatíve dozvedel správca farnosti, dekan Ján Smolka, pozval k čítaniu aj ostatných veriacich. V januári tohto roka sa Farská knižnica sv. Antona Paduánskeho zaplnila trinástimi horlivými záujemcami, ktorí už

polroka denne otvárajú Bibliu a katechizmus. Stretávajú sa raz do týždňa vo štvrtok, po svätej omši, aby sa zdieľali a uvažovali nad prečítaným textom predchádzajúceho týždňa. K lepšiemu zapamätaniu si používajú vysvetlivky a Biblické atlasy, ktoré darovala novovzniknutému spoločenstvu jedna členka tohto spoločenstva.

Spoločné stretnutia majú pre vzájomné povzbudenie, vytrvalosť a lepšie porozumenie veľký význam. Aj keď je vekové zloženie pestré - od vekovo pokročilých až po zástupcov strednej generácie, čítajúcim nechýba záujem a ocenenie spôsobu čítania štyroch rôznych častí textov, ktoré pomáha lepšiemu spájaniu udalostí, faktov, významu symbolov a pochopeniu Božieho vykupiteľského diela. K dennému čítaniu, ktoré vždy začína modlitbou alebo vzývaním Ducha Svätého vlastnými slovami a trvá približne 20 – 30 minút, patrí aj sedem praktických rád pre efektívne čítanie a povzbudenie, napríklad:

„Vytrvalým čítaním sa v nás kvapka po kvapke vytvára schopnosť čoraz lepšie ho chápať! Niektoré state môžu pôsobiť nudne, alebo príliš náročne. Napriek dojmu, že sme z neho málo toho porozumeli, môžeme si byť istí, že v našich hĺbkach ticho pracuje.“ Čítanie Svätého písma nás privádza bližšie k Ježišovi, obsahuje návod na život, je svetlom na ceste k spásu a v neposlednom rade je výbornou možnosťou ako v miestnych bratstvách osláviť 800 rokov Chválospevu stvorenia v súradniciach Poznaj-miluj-slúž. Biblické čítanie je stále aktuálne, pretože ho môžeme začať ktorýkoľvek mesiac, či deň v roku.

Pripravila sr. Mária Marcela

Duchovná obnova Stredoslovenského regiónu

Celodenná duchovná obnova pre miestne bratstvá Stredoslovenského regiónu Stigmatizácie sv. Františka z Assisi sa konala 29. marca 2025 v Kláštore kapucínov na Kremnických Baniach, na tému Spravodlivosť a večný život – nezaslúžený dar, ktorú pripravil regionálny duchovný asistent brat Karol Baran. Prvej časti, kde sa rozoberalo podobstvo o poslednom súde a čo bude po smrti, sa niektorí bratia a sestry nemohli zúčastniť kvôli havárii na ceste - zrážke kamióna s osobných autom, a príchod na duchovné cvičenia sa im tým skomplikoval. Došli napokon vlakom i peši, ale s meškaním, až na adoráciu v kláštornej kaplnke o 10. hodine. Po nej nasledovala druhá prednáška, v ktorej sa hovorilo okrem iného o dôležitosti výchovy v rodine, potrebnej zmene zmysľovania, o dvoch etapách duchovnej cesty a podmienkach rastu, o zmysle chudoby. Tiež o vyprázdnení svojho vnútra a vzdania sa všetkého, o radosti i o dare kontemplácie, ktorý možno zhrnúť do slov: ...vezmi si Pane moju slobodu, vôľu, Tebe všetko vraciam späť, daj mi len svoju lásku a milosť... Na záver sme konštatovali, že náš duchovný vývoj sa nedá preskočiť, ani dôjsť k nemu skratkami – je to postupný proces, kde je potrebné vzdať sa všetkého ako predpokladu pre naše disponovanie sa pre večný život.

Nasledovalo agapé, bohatý spoločný stôl, plný rôznych dobrôt, ktorými sa bratia a sestry vzájomne hostili. Potom sa účastníci rozdelili do skupiniek podľa bratstiev a zdieľali sa nad otázkami: Čo ma oslovilo? Kde sa nachádzam vo svojom duchovnom vývoji? A tiež dostali úlohu - zamyslieť sa a pomenovať presné body, ktorými každý prešiel a porovnať svoje vnútorné poznanie s vonkajším, s tým, ako ma vidí iný človek. Prišiel čas na slávenie Eucharistie a na záver si pozreli film 12. rokov v reťaziach, ktorí si účastníci sami vybrali.

30 rokov od ustanovenia bratstva v Žarnovici

Prvá sympatizantka františkánskej duchovnosti, života v duchu bratstva - navzájom a voči všetkým ľuďom, bola v Žarnovici sr. Anna Mária Weissová. V roku 1944 zložila profesiu v Bratislave. Zdanlivo osamotená a kilometrami vzdialená od bratov a sestier dlhé roky verne napĺňala svoj sľub, žijúc vo farnosti Žarnovica. Práve ona bola iniciátor-kou a zakladateľkou bratstva, pre ktoré ohlasovaním viery a životom podľa vzoru sv. Františka z Assisi získala v Žarnovici a okolí ďalších kandidátov.

A tak jej modlitby a snaha po 51 rokoch priniesla ovocie. Na žiadosť prvých členov - presnejšie, sestier spoločenstva a po schválení Národnou radou OFS bolo 18.marca 1995 kánonicky zriadené miestne bratstvo OFS v Žarnovici s počtom 5 členov a 2 kandidátov.

Dňa 15.marca 2025 sme si pripomenuli 30. výročie ustanovenia bratstva počas stretnutia v Hrabíčove u imobilnej sestry Idy Márie Smelákovéj.

Po úvodnej modlitbe sa prítomným prihovorel brat Roland Anton Hanus. Nasledovne sa najstarší členovia podelili o svoje spomienky na začiatky fungovania bratstva a nebola núdza aj o ďalšie zdieľanie zážitkov a osobných svedectiev. Všetci sme sa duchovne spojili v modlitbe litánií k sv. Františkovi.

Stretnutie sa nieslo v radostnom duchu, a tak sme mohli spokojne povedať: "Hľa, aké dobré, aké milé je, keď bratia spolu bývajú." Keď bratia a sestry z Božej milosti žijú ako Božia rodina a spolu chvália a oslavujú spolu s Matkou Máriou nebeského Otca, tvorcu každého dobra.

Pokoj a dobro, nech je stále medzi nami.

sr. Miriam Slančíková

Z Východoslovenského regiónu OFS

V sobotu 29. marca 2025 sa zišli zástupcovia miestnych bratstiev OFS v Prešove, aby spoločne slávil pracovnú kapitolu regiónu. Začali sme sv. omšou a adoráciou vo františkánskom kostole, ktorú celebroidal a viedol národný duchovný asistent P. Róbert Chabada OFM. Po presunutí sa do Útulne pri kláštore sme pokračovali v programe a jednotliví členovia regionálnej rady prečítali správy o činnosti a zhodnotili predchádzajúci rok. Hlavným bodom regionálnej kapituly však bola príprava na volebnú národnú kapitolu, ktorá sa uskutoční v septembri. Navrhli a odsúhlasili sme delegátov i kandidátov na jednotlivé služby v Národnej rade OFS. Kandidátka ostala otvorená, aby ju ešte jednotlivé bratstvá mohli doplniť.

Volebné kapituly v miestnych bratstvách prebiehali už podľa zaužívaného programu. Všetci členovia odchádzajúcich rád mali možnosť pred celým bratstvom hovoriť o svojej službe pre OFS. Kapitulám predsedala Mária Hudáková, regionálna ministerka.

Bardejov 12. apríl 2025

Na jednotlivé služby bola zvolená rada v zložení: Ľudovít Billý - minister, Peter Čech – viceminister, Monika Čegiňová – tajomníčka, Patrik Baláž – formátor, Kevin Kačmar – pomocný formátor, Renáta Fertaľová – pokladníčka, František Marcin – ďalší člen rady. Členovia miestneho bratstva spevom aj hudbou prispeli k slávnostného priebehu sv. omše, ktorú celebroidal P. Pavel Prihatný OFM Cap.

Stará Ľubovňa 13. máj 2025

V nasledujúcom trojročnom volebnom období bude pracovať miestna rada v tomto zložení: Anna Pavlinská – ministerka, Anna Repková – viceministerka, Apolónia Urbanová – tajomníčka, Jana Matfiaková – formátorka a Jolana Pčolková – pokladníčka. Volebnej kapituly sa zúčastnil duchovný asistent bratstva P. Peter Gallik OFM Conv.

Belá nad Cirochou 31. máj 2025

Pre miestne bratstvo bola posledná májová sobota dvojnásobnou slávnosťou. Pri sv. omši zložila profesiu v OFS sestra Ruženka Anežka. Ministerka miestneho bratstva Mária Hašulová prijala sľuby a národný duchovný asistent P. Stanislav Rok OFM Conv. ich potvrdil v mene Cirkvi. Samotná volebná kapitula sa už konala v priestoroch miestnej fary. Bola zvolená nová miestna rada v zložení: Darina Bakajsová – ministerka, Pavlina Ondíková – viceministerka, Pavol Gerba – tajomník, Ján Sabo formátor a Ružena Krešilová – pokladníčka. Miestny farár, otec Miroslav Turčík, bol koncelebrantom pri sv. omši, aj účastníkom záverečného posedenia a bratských rozhovorov so všetkými členmi miestneho bratstva i s pozvanými hosťami.

Všetkým duchovným asistentom patrí úprimná vďaka.

Mária Hudáková

Miestne bratstvo sv. Pátra Pia v Sečovciach

Po päťročnej príprave, na sviatok sv. Jozefa, dňa 19. 3. 2025, prijala naša sestra Andrea Lištiaková profesiu vo farskom kostole vo Veľkých Ozorovciach.

Zo života miestneho bratstva v Spišskej Belej

Leto je už v plnom prúde, prázdninový a dovolenkový čas je už pred nami. Na začiatku nového roka si zvykneme dávať rôzne predsavzatia, plánujeme rôzne aktivity. Tento rok je navyše Jubilejným rokom 2025 a v tejto súvislosti sa zamýšľame, či ho prežívame naplno, alebo len tak, ako by nebol, či sa nám darí plniť predsavzatia, urovnávať vzťahy, alebo sa ešte hlbšie zamotávame v nepochopení a nedarí sa nám z tohto bludného kruhu dostať von. Ako reagovať na urážky či osočovania? Ako zvládať všetky každodenné ťažkosti? Boh nám ponúka milosrdenstvo a spásu, On má riešenie na každú našu ťažkosť. Odpovedáme mu cez naše modlitby, v dôvere, v radosť i smútku, chceme poznať a plniť Jeho vôľu.

Miestne bratstvo v Spišskej Belej si v tomto Jubilejnom roku naplánovalo viaceré aktivity. Jedným z nich bolo slávenie 800. výročia Chválospevu stvorenstva v Spišskom Štvrtku, ktorého sa zúčastnilo takmer celé bratstvo. Štyria členovia bratstva boli na pracovnej kapitule regiónu v Prešove. Minister miestneho bratstva Milan Suchanovský zastupoval bratstvo na národnom formačnom stretnutí v Melčiaciach, ako pomocník formátora. Nezabúdame ani na našich jubilantov. Na februárovom stretnutí sme blahoželali bratovi Karolovi Hudákovi k jeho sedemdesiatke. Bratské i sesterské úprimné blahoželania, láskavé objatia a pri posezení s koláčikom i kávičkou sa vytvorila príjemná atmosféra na rozhovory. Na marcovom stretnutí sme prijali do iniciácie sr. Marienku.

Duchovným asistentom bratstva je P. Adam Baran OFM Conv., ktorý k nám prichádza z kláštora minoritov v Spišskom Štvrtku. Vždy má pre nás pripravené duchovné slovo, poukazuje na život sv. Františka a sv. Kláry, ktorých sme sa rozhodli nasledovať. Aj touto cestou mu ďakujeme za jeho duchovné vedenie.

Stretávame sa dvakrát do mesiaca, jedno stretnutie je s duchovným asistentom a druhé je zamerané na Sväté písmo a zdieľanie nad prečítaným textom, na modlitby a formáciu. Neodmysliteľnou časťou stretnutí je spev rôznych piesní: omšových, mariánskych, piesní chvál, a tiež františkánskych, ktoré spievame s radosným srdcom.

Mária Hudáková
Foto: Mária Hudáková

MAĎARSKÝ REGIÓN

Jubilejná púť do rožňavskej katedrály

Svätý Otec František vyhlásil rok 2025 za Jubilejný. Celý tento rok je pre veriacich príležitosť získať plnomocné odpustky pre seba alebo pre zosnulých. Hlavnými miestami na získanie týchto odpustkov sú pápežské baziliky v Ríme a tie miesta, ktoré sú priamo spojené s Kristovým životom - Svätá Zem. Pápež František však túto možnosť rozšíril aj na chrámy určené diecéznym biskupom. Podstatným znakom Jubilea je putovanie.

Ako „Pútnici nádeje“ sa vydali aj maďarskí veriaci dekanátu Dolný Novohrad so svojimi kňazmi a s početnou skupinou františkánskych terciárov, do diecézneho centra - Rožňavy, aby navštívili Katedrálu Nanebovzatia Panny Márie.

Po príchode nás srdečne privítal správca kostola, dekan Patrik Baláž. Nakoľko bolo 15 hodín, spoločne sme sa pomodlili Korunku Božieho milosrdenstva a po nej krížovú cestu, do ktorej sa zapojili všetci prítomní. Pán kaplán z Lučenca čítal rozjímanie o utrpení Ježiša Krista, minister nášho miestneho bratstva Lučenec - Filákovno niesol kríž, dve sestry ho sprevádzali s horiacimi sviecami a ostatní sa pripojili spevom a modlitbou. Dojalo nás, že sme si mohli aspoň duchovne uctiť miesta Ježišovho utrpenia a umučenia. Neskôr sme sa spoločne pomodlili modlitbu na Jubilejný rok, Pod tvoju ochranu sa utiekame svätá Božia Rodička a modlitbu na úmysel Svätého Otca, po ktorej nám pán dekan udelil požehnanie, spojené s úplnými odpustkami. Zároveň sa poďakoval prítomným duchovným otcom, ktorí priviedli svojich veriacich na túto púť do rožňavskej katedrály.

Pred odchodom sme si ešte pozreli interiér tohto pôvodne barokového kostola, postaveného v roku 1304 a obnoveného v r. 1776, keď bola Rožňava vyhlásená za biskupské sídlo a kostol sa stal katedrálou. Zaujala nás hviezdicová klenba, barokový oltár, hlavný oltárny obraz, ktorý je kópiou Tizianovho Nanebovzatia Panny Márie, ďalej kaplnka sv. Neita, kde sa nad oltárom v zasklenej rakve nachádzajú takmer úplné ostatky tohto svätca. Najväčšou umeleckou pamiatkou, ktorá sa nachádza v interiéri kostola je tabuľový obraz, známy ako Rožňavská metercia alebo sv. Anna Samotretia. Zobrazuje sv. Annu s Pannou Máriou a Ježiškom. Obraz je zaujímavý tým, že v pozadí zobrazuje stredoveké hutníctvo a baníctvo v tomto kraji. Rožňavská katedrála je významným pútnickým miestom, škoda, že sme si pre krátkosť času nestihli v chráme pozrieť aj ďalšie zaujímavosti.

Prechádzajúc mestom, spolu s naším duchovným asistentom P. Efrémom Zemjankom OFM, sme sa na chvíľu zastavili pred františkánskym kostolom a bývalým kláštorom. V súčasnosti sa v kostole slúžia rímskokatolíckeho bohoslužby, no dovnútra sme sa nedostali, pretože bol v tom čase zatvorený. Kláštor, z ktorého boli františkáni vyhnaní v 50. rokoch 20. storočia v rámci komunistického zásahu proti reholiam, už svojmu pôvodnému účelu neslúži.

Za organizáciu tejto púte patrí srdečná vďaka našim duchovným otcom. Vďaka nim sme mali možnosť nielen získať odpustky Jubilejného roka, ale táto púť nám poskytla aj duchovné osvieženie, prehĺbila našu bratskú spolupatričnosť, posilnila našu vieru a v poslednom rade nás obohatila aj o nové poznatky pri prehliadke katedrály, lebo „nielen pohľad duše ale aj pohľad očí slúži viere na duchovné povzbudenie.“

Judita Horváthová OFS

Púť miestneho bratstva OFS **Novej Dubnice** do **Szentkútu**

V čase, keď sa pripravoval program aktivít bratstva na rok 2025, sestry a bratia navrhovali návštevy jubilejných chrámov, duchovnú obnovu a zrazu padla otázka, či národná rada neplánuje púť do Szentkútu, ktorá bola pripravovaná v roku 2020, ale kvôli pandémie covidu sa nezrealizovala. Duchovný asistent páter Bruno OFM navrhol: „urobme si púť sami“. Dohodol sa vhodný termín, ministerka, sestra Janka objednala mikrobús a manželka Juditka a Jozef z bratstva v Lučenci organizačne zabezpečili a dohodli všetko potrebné v Mátraverebély-Szentkút v Maďarsku, ktoré je národné mariánske pútnické miesto.

8. mája, ráno o šiestej, bol mikrobús pristavený, žiaľ šiesti prihlásení sa pre chorobu nemohli púte zúčastniť. Ráno bolo zamračené a chladné, ale nálada v mikrobuse bola výborná. Cestou sme sa pomodlili slávnostný ruženec a tiež na úmysel zvolenia nového pápeža, lebo práve prebiehala jeho voľba. Pri Lučenci v obci Radzovce nás už čakala červená Felícia a v nej sr. Juditka a brat Jozef, ktorí nás sprevádzali do Szentkútu.

Po vystúpení z mikrobusu nás očaril areál pútnického miesta Szentkút, krásna príroda, lesy, skaly, v ktorých bývali pustovníci a súčasne upravené trávniky, pútnický dom, spovedné chodby, bazilika minor, vonkajší areál s mozaikami a oltárom. Z histórie je známa legenda o nemom pastierovi, ktorý pásol ovečky, keď sa mu zjavila Panna Mária s Ježiškom a kázala mu vyhlbiť jamu, z ktorej vytryskol prameň. Keď sa z neho napil, začal rozprávať. Na tom mieste je vybudovaný osemstranný stĺp s biblickými výjavmi a možnosťou nabrať si vodu zo spomínaného prameňa.

Náš program začal v bazilike minor, ktorá je jubilejným chrámom v rámci Svätého roka 2025, ktorý vyhlásil pápež František. Svätú omšu celebrowal duchovný asistent P. Bruno OFM. Na hlavnom oltári je socha Panny Márie s Ježiškom, ktorú prezliekajú podľa liturgického obdobia. Správcami pútnického miesta sú bratia františkáni. Po sv. omši sme mali spoločný obed v jedálni pútnického domu. Po obede a kávičke sme si išli pozrieť areál a pomodlili sme sa krížovú cestu. Jednotlivé zastavenia sú na pohodlnej ceste, bez stúpania, prístupné aj starším a menej pohyblivým osobám. Občerstvili sme sa vodou z prameňa a skonštatovali sme, že je to veľmi príjemné a pokojné miesto.

Cestou domov sme sledovali živé vysielanie z voľby pápeža vo Vatikáne. Očakávali sme, kedy sa z komína objaví biely dym. Občas okolo komína preleteli čajky. Keď sme sa už blížili ku Trenčínu, ku komínu priletela celá rodinka čajok, obchádzali ho a zrazu sme uvideli biely dym. To bolo radosti, hneď sme zaspievali „Živ Bože otca svätého, námestníka Kristovho“. Bol to skutočne požehnaný deň. Bohu vďaka.

Monika Olečková

Radostný deň v Oravskej Polhore

14. máj 2025 bol v našom bratstve sv. Terézie z Lisieux v Oravskej Polhore radostným dňom, keď svoju profesiu zložila sestra Jolana Katarína Tarčáková a zároveň vstúpili do iniciácie sestry Margita Štefaňáková, Marta Žitňáková, Anna Pečarková a Anna Odumoreková. Po svätej omši, ktorú celebroidal páter Simeon OFM spolu s naším pánom farárom Róbertom Slodkom, sme sa zastavili na krátkom agapé na fare, kde vládla radostná atmosféra. Ďakujem Pánu Bohu za prežitie tejto vzácnej chvíle. Novým členkám bratstva vyprosujeme veľa Božieho požehnania a dary Ducha Svätého na ceste evanjelia nášho Pána Ježiša podľa príkladu sv. Františka.

S pozdravom sestra Monika Klára Luscoňová

Moja cesta k starostlivosti o životné prostredie

Priznám sa, že o životné prostredie som sa nikdy príliš nezaujímal. Rada chodím do prírody, teším sa z krásy, ktorú ponúka, ale nikdy mi nenapadlo starať sa o ňu. Ako keby som mala zalepené oči a nevidela to, čo bije do očí – znečistenie, ľahostajnosť, necitlivosť a plytvanie, ktoré spôsobuje človek.

Sv. František z Assisi ma učí pochopiť, že celá Zem je darom pre mňa. Tento dar je cenný a hodný starostlivosti. „Svätý František z Assisi navrhuje, aby sme chápali prírodu ako nádhernú knihu, v ktorej k nám hovorí Boh a odovzdáva nám niečo zo svojej krásy a dobroty“ (Encyklika Laudato si).

Lenže zrýchlené tempo a zameranosť na seba mi nedovolili vidieť, ako trpí naša Zem. Postupom času, keď som začala vnímať viac Boha ako seba, ukázal mi, čo som predtým nevidela. Postupne ma učí, ako môžem prispieť k starostlivosti o toto naše spoločné miesto. Pamätám si pieseň, ktorá mi vírila hlavou, keď som začala premýšľať o životnom prostredí. Bola to pieseň od Jany Zubajovej. Jej refrén znie: „Stvorenie volá, stvorenie volá, aby som ťa miloval, aby som ti chválu vzdal“ (pieseň Fenix).

Vlastne k tomu prispelo aj to, keď som čítala Konštitúcie Františkánskeho svetského rádu, kde sa píše „nech svetskí františkáni podľa príkladu svätého Františka, patróna ekológov, aktívne podporujú iniciatívy na ochranu stvorenia a spolupracujú na úsilí, ktoré vedie k zabráneniu znečistenia a poškodenia prírody a k vytváraniu takých podmienok života a takeého životného prostredia, ktoré by nebolo pre človeka hrozbou“ (čl. 18,4).

Boh ma určitým spôsobom pripravoval cez svätého Františka a naše bratstvo zachytiť jeho hlas vo vetre, ktorý okolo mňa veje, v slnku, ktoré ma ohrieva, vo vode, ktorá mi dáva osvieženie, v ohni, ktorý mi dáva teplo. Vnímať jeho dar pre mňa. Ako som lepšie pochopila jeho lásku ku mne cez stvorené veci? Tak, že som si uvedomila, že ja sama som bola stvorená Bohom, z jeho slobodnej vôle a z lásky a tento svet je súčasťou darov, ktoré Boh dáva každému z nás a my sa môžeme zapojiť do tohto aktu lásky stvorenia aktom slobodného rozhodnutia starať sa o toto miesto.

Na počiatku bol Boh, ktorý z lásky a chcenia začal tvoriť svet. Najprv vesmír, galaxie, neživú prírodu... toto všetko trvalo milióny rokov. Neskôr prišla prvá živá bunka a začali rásť rastliny, stromy, kvety... Potom bol stvorený človek na Boží obraz. Človek, ktorý mal za úlohu starať sa o túto zem. Toto všetko bolo stvorené ako dar pre človeka a človek mal tento dar zveľaďovať a chrániť (Genezis 1-2). Lenže tento vzťah sa narušil hriechom, ktorý zmenil človeka a jeho vzťah k Bohu i k stvorenstvu.

Môžeme si položiť otázky: Naplňam Boží plán so stvorenstvom? Uvedomujem si, že som stvorená Bohom z lásky? Vnímam Boží hlas vo stvorených veciach? Vnímam stvorené veci ako dar pre mňa? Vnímam seba ako dar pre tento svet?

Jana Klára Ivanišová

Stretnutie Národnej rady OFS sa uskutočnilo 26. apríla 2025 v Melčiciach.

NR schválila správu o hospodárení národného bratstva za rok 2024 a tiež návrh rozpočtu hospodárenia NB na rok 2025.

Z dôvodu končiaceho sa volebného obdobia NR OFS, bol v zmysle GK OFS čl. 66 2l, požiadaný odborník, ktorý nie je členom rady, o preverenie správnosti vedenia účtovníctva a hospodárenia s finančnými prostriedkami a majetkom národného bratského spoločenstva. Kontrolovalo sa obdobie 1. 5. 2022 – 31. 3. 2025.

Národná volebná kapitula (NVK) sa uskutoční v dňoch 4. 9. – 7. 9. 2025 v Melčiciach. Predsedať jej bude členka predsedníctva CIOFS, Dina Shabalina, konferenciu duchovných asistentov bude zastupovať brat Carlos Gines Campos Julve, TOR. NVK sa zúčastňujú všetci členovia regionálnych rád. V prípade, že sa niektorý člen RR nemôže kapituly zúčastniť, je potrebné poslať za neho náhradníka.

V dňoch 14. 7. – 19. 7. 2025 sa bude konať v Španielsku pri Barcelone Európsky kongres OFS a Gífra. Mali by sa ho zúčastniť všetky európske národné bratstvá. Slovensko bude zastupovať štvorčlenná delegácia.

Keďže 3. mája 2025 sa uskutočnilo slávenie 800. jubilea Chválospevu stvorenia v Spišskom Štvrtku, ktoré pripravili bratia Minoriti a pozvali naň celú františkánsku rodinu, Františkánsky svetský rád sa pripojil k tomuto spoločnému sláveniu. Z tohto dôvodu sa národné stretnutie OFS v Spišskom Štvrtku 12. júla 2025 neuskutoční.

Štatistické údaje OFS na Slovensku k 31. 12. 2024

Počet miestnych bratstiev zriadených kánonicky	63
Počet miestnych bratstiev aktívnych:	49
Počet miestnych bratstiev nečinných/bez zvolenej rady MB:	14
Počet členov s profesiou:	872
Aktívni členovia:	613
Nečinní členovia:	232
Ktorí požiadali o dočasné vystúpenie:	2
Dočasne vylúčení:	25
Počet vo formácii:	44
Počet v iniciácii:	27
Muži.....	117
Ženy.....	496
Menej ako 35 rokov	5
Od 35 do 50 rokov	66
Od 50 do 65 rokov	136
Od 65 rokov a viac	406
Duchovní asistenti:	
Bratia I. rádu (OFM; OFM Conv.; OFM Cap):	28
Diecézni kňazi:	5
Miestne bratstvá bez duchovného asistenta:	5

Pri príležitosti 800. výročia od napísania Chválospevu stvorení uverejňujeme druhú variantu adorácie, ktorá sa môže použiť pri pobožnostiach, ale aj pri osobnej modlitbe. Adoráciu zostavil P. Cyril Brázda OFM.

EUCHARISTICKÁ ADORÁCIA II.

O mandáte človeka vo vzťahu k stvorenstvu

1. Úvodné zvolania Pieseň: JKS 274, 1-2

K.: V mene Otca i Syna i Ducha Svätého. **L.:** Amen.

K.: Dobroreč, duša moja, Pánovi; Pane, Bože môj, ty si nesmierne veľký.

R.: Dobroreč, duša moja, Pánovi; Pane, Bože môj, ty si nesmierne veľký. (porov. Ž 104,1)

Ž 104, 2b; 4-5; 14-15a; 21-23; 24

Nebesia rozpínaš ako stan, nad vodami si buduješ komnaty.

Po oblakoch vystupuješ ako po schodoch,
na krídlach vánku sa prechádzaš. **R.**

Tráva dávaš rásť pre ťažný dobytok a byli, aby slúžila človeku.

Zo zeme vyvádzaš chlieb i víno, čo obveseľuje srdce človeka;
olejom rozjasňuješ jeho tvár. **R.**

Levičatá ručia za korisťou a pokrm žiadajú od Boha.

Len čo vyjde slnko, utiahnu sa a ukladajú sa v svojich dúpätách.

Vtedy sa človek ponáhľa za svojím dielom, za svojou prácou až do večera. **R.**

Áké mnohoraké sú tvoje diela, Pane! Všetko si múdro urobil.

Zem je plná tvojho stvorenstva. **R.**

2. Čítanie Božieho Slova

Z knihy Genezis (Gn 2, 4-10.15)

V tom čase, keď Pán, Boh, urobil zem a nebo, nebolo ešte na zemi nijaké poľné krovie a nepučala ešte ani poľná tráva, lebo Pán, Boh, nedal pršať na zem a nebolo ani človeka, ktorý by obrábal zem a privádzal na zem vodu (kanálov) a zavlažoval celý povrch zeme. Vtedy Pán, Boh, utvoril z hlíny zeme človeka a vdýchol do jeho nozdier dych života. Tak sa stal človek živou bytosťou. Potom Pán, Boh, vysadil na východe, v Edene, raj a tam umiestnil človeka, ktorého utvoril. A Pán, Boh, dal vyrásť zo zeme stromom všetkých druhov, na pohľad krásnym a na jedenie chutným, i stromu života v strede raja a stromu poznania dobra a zla. Z Edenu vytekala rieka, ktorá mala zavlažovať raj, a rozdeľovala sa odtiaľ a tvorila štyri toky. I vzal Pán, Boh, človeka a umiestnil ho v raji Edenu aby ho obrábal a strážil.

- môže nasledovať krátka úvaha alebo:

Z encykliky pápeža Františka Laudato si, o starostlivosti o náš spoločný domov.

Patriarcha Bartolomej poukázal predovšetkým na nevyhnutnosť, aby sa každý kajaľ z vlastného spôsobu, ktorým zneužíva planétu, pretože „v tej miere, v akej spôsobujeme malé ekologické škody“, sme povolaní uznať „svoj príspevok, malý alebo veľký, k zhoršovaniu a ničeniu životného prostredia“. K tomuto bodu sa opakovane vyjadril pevným a podnetným spôsobom; pozval nás, aby sme uznali svoje hriechy proti stvoreniu: „Či už

Ľudia ničia biologickú diverzitu v Božom stvorení, či už narušajú integritu zeme a prisievajú ku klimatickým zmenám, oberajú zem o jej prírodné pralesy alebo ničia mokrade, znečisťujú vodu, pôdu, vzduch: toto všetko sú hriechy.“ Pretože „zločin proti prírode je zločinom proti nám samotným a hriechom proti Bohu“ ...

zároveň upriamil pozornosť na etické a duchovné korene problémov životného prostredia, ktoré nás pozývajú hľadať riešenia nielen v technike, ale aj v zmene človeka, pretože inak budeme čeliť iba príznakom. Navrhol, aby sme prešli od konzumu k obeti, od chamtivosti k štedrosti, od plytvania k schopnosti podeliť sa - v askéze, ktorá „znamená učiť sa dávať, nielen sa vzdávať ... My kresťania sme okrem toho povolání „prijímať svet ako sviatosť spoločnosti, ako spôsob zdieľania s Bohom a s blížnym na globálnej úrovni ... (Laudato si, 8-9)

Nasleduje chvíľka tichej modlitby

3. Prosby Modlitebník str.: 697-698

Bratia a sestry, modlime sa spoločne a prosme všemohúceho Boha, aby nás posilnil svojím slovom a aby sme vo svetle jeho slova pestovali svoj vzťah k stvoreniu; volajme spoločne:

R.: Prosíme ťa, vyslyš nás

1. Bože, daj aby tvoja Cirkev, hlásaním pravdy o stvorení, stala sa svetlom pre všetkých ľudí a viedla človeka k správneému vzťahu voči tvorstvu ... **R.**
2. Posilni Svätého Otca M., aby ako učiteľ Cirkvi vyjavoval pravdu o človeku a stvorenstve a tak uchránil tvoj ľud od bludných náuk ... Prosíme ťa, vyslyš nás.
3. Bože, vzbud' v našich srdciach nadšenie a cit svätého Františka Assiského pre stvorenie, aby sme v každom stvorení videli dary tvojej lásky ... **R.**
4. Bože, daj aby sme v našej farnosti v duchu tvojho Syna utvárali svoj vzťah k stvoreniam a zodpovedne ich spravovali pre dobro všetkých ... **R.**
5. Bože, daj aby všetci ľudia, povzbudení príkladom kresťanov, zodpovedne sa správali k prírode a neohrozovali svet spôsobovaním ekologickej krízy ... **R.**

Bože, Otec a Stvoriteľ všetkého, ty si povolal k bytiu všetko, čo jestvuje, v svojom Synovi Ježišovi Kristovi, ty si Počiatok i Cieľ všetkého stvorenia; daj aby sme vo svetle Ducha Svätého, Oživovateľa, boli dobrými správcami materiálneho sveta. Skrze Krista, nášho Pána.

4. Hymnus o Oltárnej sviatosti

Ctíme túto sviatosť slávnou ... alebo: Tantum ergo sacramentum ...

Modlitebník str.: 24-25

5. MODLITBA za ochranu životného prostredia, Modlitebník s. 698

Bože, ty si stvoril človeka na svoj obraz a postavil si ho uprostred stvorenia, aby ho spravoval a strážil; daj, aby sme si vážili zákony, ktoré si vložil do prírody a tak spĺňali svoju úlohu správcov astrážcov na tvoju chválu a slávu a na blaho našich blížnych. Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna, ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov. Amen.

Po modlitbe si kňaz alebo diakon vezme náplečné vélum, pokľakne, vezme do rúk monštranciu alebo cibórium a požehná ľud, pričom nič nehovorí. Po požehnaní uloží Sviatosť do svätostánku, pokľakne a odíde. Zatiaľ ľud môže predniesť vhodnú aklamáciu.

Mesačné modlitbové úmysly 2025

Medzinárodná rada OFS nás povzbudzuje, aby sme sa v jednotlivých mesiacoch modlili na úmysly, ktoré nám predkladá. Modlitbové zámery OFS sú tu spájané s všeobecnými úmyslami Svätého Otca, aby sa tak zvýraznilo naše vzájomné spoločenstvo.

Jún 2025

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa, aby každý z nás nachádzal útechu v osobnom vzťahu s Ježišom a učil sa od jeho Srdca spolicítieniu s ľuďmi celého sveta.

Úmysel OFS: Za národné bratstvá Vietnamu, Argentíny, Kanady, Salvádoru, Nikaraguy a miestne bratstvo v Aténach. Otče náš...

Júl 2025

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa, aby sme sa viac učili rozlišovať, správne si voliť životné cesty a odmietat' všetko, čo nás vzdaluje od Krista a evanjelia.

Úmysel OFS: Za národné bratstvá Bolívie, Nicaragui, Maďarska a Vietnamu a za IV. Európsky kongres OFS-YouFra v Španielsku. Otče náš...

August 2025

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa, aby spoločenstvá s náročnejším spozitím nepodľahli pokušeniu použiť násilie z etnických, politických, náboženských alebo ideologických pohnútok.

Úmysel OFS: Za národné bratstvá Paraguaja a Brazílie a za Panafrický kongres v Ugande. Otče náš...

September 2025

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa, aby sme podľa príkladu svätého Františka cítili vzájomné puto so všetkými stvoreniami, milovanými Bohom a hodnými lásky a úcty.

Úmysel OFS: Za národné bratstvá Nového Zélandu, Austrálie, Slovenska a USA. Otče náš...

zdroj: www.ciofs.org, www.tkkbs.sk

FRATELLI E SORELLE!

Dávame do pozornosti:

audio
Kvietky
svätého Františka

Ponúkame Vám túto inšpiratívnu zbierku príbehov o svätom Františkovi a jeho spolicítienikoch na USB nosiči. Príspevkom 15 € za kus nielenže získate hodnotný obsah, ale zároveň podporíte aj ich knižné vydanie.

Distribúciu plánujeme spustiť začiatkom apríla. Objednať si ich môžete na: kvietky2025@gmail.com

Dňa 11.5. sa na stretnutí terciárov v Ružomberku konala vzácna jubilejná oslava. Naša sestra Blaženka Lenčuchová, (terc. Mária) oslávila tento týždeň svoje 90. narodeniny. Nakoľko bolo druhú májovú nedeľu aj meno Blažena, oslava bola dvojnásobná. Božie požehnanie, šťastie, zdravie, lásku a potrebné milosti do nastávajúcich dní v jej živote jej poprialo miestne bratstvo Sv. rodiny a rehoľné sestry OSF pôsobiace v Ružomberku.

Lubomír Ilko, viceminister

ŽIVOTNÉ JUBILEÁ

Bratislava bratstvo sv. Stanislava:

Ľubomíra Anežka Dvornická – 6.5.2025 – 85 rokov,
 Margita Rita Kazíková – 25.5.2025 – 70 rokov,
 Zlatica Magdaléna Gregorová – 30.6.2025 – 80 rokov,
 Ľudmila Anežka Berecová – 11.6.2025 – 65 rokov,
 Roman Pio Šlesar – 15.6.2025 – 45 rokov,
 Katarína Gemma Nagyová – 5.7.2025 – 50 rokov,
 Mária Monika Virsíková – 10.8.2025 – 90 rokov,
 Marcela Mária Janovičová – 23.8.2025 – 70 rokov,
 Kamila Filoména Mišíková – 23.8.2025 – 40 rokov,
 Anna Mária Micsinaiová – 27.8.2025 – 60 rokov.

Belá nad Cirochou:

Irena Šimonová – 29.6.2025 – 80 rokov,
 Peter Hašul' – 30.6.2025 – 70 rokov,
 Pavol Gerba – 27.7.2025 – 75 rokov.

Detva:

Mária Anna Kmeťová – 4.5.2025 – 65 rokov,
 Anna Poláčková – 17.7.2025 – 70 rokov.

Fíľakovo:

Faustína Elena Murínová – 25.8.2025 – 65 rokov.

Košice

Anton Seidl – 1.3.2025 – 75 rokov,

Monika Seidlová – 17.6.2025 – 70 rokov.

Kysucký Lieskovec:

Mária Jozefína Hmírová – 13.5.2025 – 70 rokov.

Krásno nad Kysucou:

Helena Mária Tvrdá – 23.5.2025 – 80 rokov,

Mária Anna Kurková – 27.8.2025 – 70 rokov.

Levoča:

Božena Franková – 9.6.2025 – 80 rokov.

Nová Dubnica:

Terézia Štefánia Granátová – 30.5.2025 – 85 rokov,

Anna Jana Šalková – 20.7.2025 – 60 rokov.

Považská Bystrica:

Terézia – Benedikta Elena Blašková – 1.5.2025 – 70 rokov.

Sečovce:

Brigita Hedviga Čobanová – 26.5.2025 – 80 rokov.

Spišská Belá

Margaréta Katarína Ferenčáková 7.6.2025 - 85 rokov.

Topoľčany:

Lucia Margita Schwarczová – 2.5.2025 – 75 rokov.

Trnava:

Bernardína Helena Nováková – 1.8.2025 – 85 rokov,

Monika Alžbeta Drdúlová – 21.8.2025 – 90 rokov.

Zvolen:

Peter Milan Spišiak – 29.6.2025 – 55 rokov,

Martin Brýdl – 5.7.2025 – 40 rokov,

Iveta Kováčiková – 27.7.2025 – 50 rokov.

Žilina:

Terézia Viktória Gazdíková – 12.5.2025 – 70 rokov,

Anežka Martina Zonnenscheinová – 12.5.2025 – 45 rokov,

Mária Mangová – 11.8.2025 – 90 rokov,

Anna Terézia Kubicová – 30.8.2025 – 45 rokov.

VÝROČIE PROFESIE**Bratislava bratstvo sv. Stanislava:**

Sidónia Terézia Gáborová – 5.5.2025 – 35. výročie,

Tibor Ján Evanjelista Kollárik – 20.5.2025 – 25. výročie.

Detva:

Mária Anna Kmeťová – 13.6.2025 – 5. výročie.

Levoča:

Božena Franková – 21.6.2025 – 20. výročie.

Oščadnica:

Anna Mária Kubánková – 5.6.2025 – 15. výročie,

Klára Anna Štensová – 5.6.2025 – 15. výročie.

Sečovce:

Veronika Mária Prošbová – 16.7.2025 – 10. výročie.

VZNIK BRATSTVA

Bratstvo Oščadnica – 11.7.2025 – 20. výročie.

ODIŠLI K PÁNOVI**Žarnovica:**

Mária Magdaléna Anna Krličková – 16.3.2025 – vo veku 78 rokov.

Laetare Jerusalem!

Štvrtá pôstna nedeľa, nazývaná aj Laetare, sa pre bratstvo OFS v Žiline niesla v znamení zmesi smútku a nádeje. Zdravie našej sestry Hanky Sýkorovej, ktorá už niekoľko rokov bojovala s rakovinou, sa rapídne zhoršilo. Hanka k nám prišla približne pred štyrmi rokmi, najskôr ako sympatizantka OFS, neskôr absolvovala iniciáciu a aj ďalšie dva roky počiatočnej formácie. Vyjadrovala veľkú túžbu stať sa svetskou františkánkou a na poslednom stretnutí miestnej rady jej bola schválená žiadosť o profesiu. Dátum bol len otázkou času, ale Hankina hospitalizácia a terminálne štádium jej choroby spôsobili, že profesiu prijala v 4. pôstnu nedeľu Laetare, 30. marca 2025 v Martinskej nemocnici na smrteľnom lôžku, za účasti len nevyhnutných osôb - ministra, duchovného asistenta a jedného svedka.

Hanka si pri vstupe do OFS vybrala ako patrónkou svätú Anežku Českú. Sila vnútorného presvedčenia, rozhodnosť a túžba vytrvať až do konca, ktoré môžeme obdivovať u tejto svätej, akoby sa naplno zhmotnili v Hankinom živote. Profesia, ktorú na sklonku svojho života prijala, bola len potvrdením toho, čo už v skutočnosti žila. O niekoľko dní, v piatok ráno 4. apríla 2025, Hanka odišla k svojmu Otcovi. Hoci jej život v ráde bol pomerne krátky, zanechala v našich srdciach hlbokú stopu. Pokoj a dobro, ktoré nám i svojim blíznym svojou prítomnosťou prinášala, sa určite nestratí. Pretože, ako hovoril kardinál Špidlík: „Všetko, čo žijeme s láskou, prechádza s Kristom do vzkriesenia... Večnosť vytvárajú vzťahy, ktoré nekončia.“

S láskou spomínajú bratia a sestry miestneho bratstva OFS v Žiline

Pozvánka na duchovné cvičenie

Dátum: štvrtok 25. 9. – nedeľa 28. 9. 2025

Miesto: Brehov – kláštor minoritov

Exercitátor DC: P. Martin Mária Kollár OFMConv.

Téma DC: Sv. Alžbeta Uhorská a sv. Ľudovít IX. - patróni OFS

Program: Začiatok 25. 9. o 15,00 hod. – sv. omša v Dóme sv. Alžbety v Košiciach. Presun do Košíc a Brehova autami. Pribeh DC bude spresnený večer. Ukončenie okolo 13,00 hod. v nedeľu po obede v kláštore v Brehove.

Účastnícky poplatok za DC: 100 eur na tri dni (ubytovanie + celodenná strava). Ubytovanie v kláštore je v 15 dvojposteľových izbách. Strava zabezpečená od večere 25. 9. do obeda 28. 9. 2025.

Je potrebné si doniesť: Jeruzalemskú Bibliu, Liturgiu hodín, frant. ruženec.

Záujemci sa môžu prihlásiť u Jána Petra Pavlikovského:

mail: j.p.pavlikovsky@gmail.com

mobil: 0949 118 765

FRANTIŠKÁNSKA *rodina*

Časopis pre tých, ktorým je blízka františkánska spiritualita